BIALSKI PRZEGLĄD AKADEMICKI

CZASOPISMO PAŃSTWOWEJ SZKOŁY WYŻSZEJ IM. PAPIEŻA JANA PAWŁA II W BIAŁEJ PODLASKIEJ

NR 30 – CZERWIEC 2018
ISSN 2081-6324

PSW NAJLEPSZA W POLSCE

Już po raz trzeci z rzędu uczelnia zwyciężyła w najbardziej prestiżowym Rankingu Szkół Wyższych w kategorii państwowych wyższych szkół zawodowych, organizowanym przez Perspektywy.

Na drugim miejscu znalazła się Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim (wcześniej Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża), na trzecim zaś – Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu.

Fundacja „Perspektywy" prowadzi rankingi w kategoriach: Ranking Uczelni Akademickich, Ranking Uczelni Niepublicznych, Ranking Państwowych Szkół Wyższych Zawodowych i Ranking Kierunków Studiów. W kategorii uczelni akademickich zwycięzcą został Uniwersytet Warszawski, najlepszą uczelnią niepubliczną została z kolei Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie.

Nasza uczelnia uzyskała najwyższą ocenę dzięki umiędzynarodowieniu środowiska studenckiego. W bieżącym roku w PSW kształcą się studenci z 3 kontynentów, z 10 państw. Kolejne najwyższe oceny uzyskaliśmy za siłę naukową, ofertę studiów – 18 kierunków, w tym 6 magisterskich i 4 inżynierskich, i ocenę parametryczną (naukową) wydziałów uczelni (kategoria A i B).

Przyszłość uczelni to konsekwentna droga do Akademii Bialskiej. W roku akademickim przedstawiamy nową ofertę – kształcenie w języku angielskim na kierunku informatyka i komercyjne kształcenie na kierunku pielęgniarstwo. Aktualnie pracujemy nad programem studiów magisterskich na 3 nowych kierunkach: filologii angielskiej, informatyki i pedagogiki.

Na podstawie materiałów przekazanych przez mgr Jowitę Grochowiec Dyrektor Gabinetu Rektora

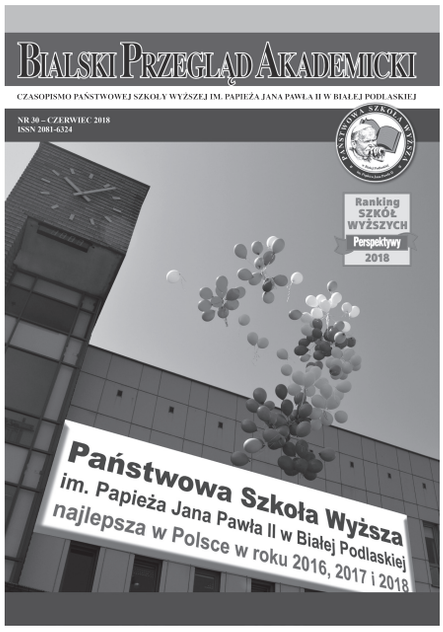
Grono laureatów Rankingu

Dr inż. Agnieszka Smarzewska, Prorektor ds. nauki, odbiera wyróżnienie dla PSW

Społeczność akademicka świętuje zwycięstwo PSW

OD REDAKCJI

Nowy, trzydziesty już numer „Bialskiego Przeglądu Akademickiego" otwieramy informacją o sukcesie PSW, jakim jest uzyskanie trzeci raz z rzędu pierwszego miejsca w rankingu „Perspektyw". O tym osiągnięciu przeczytają Państwo w materiale zamieszczonym obok. Okazuje się, że uczelnia jest zauważana i doceniana nie tylko w Polsce, ale również za granicą. Dzięki międzynarodowej współpracy naukowej PSW jako jedyna uczelnia w Polsce dołączyła do projektu EUPASMOS, celem którego jest stworzenie systemu monitorowania aktywności fizycznej w krajach UE. O projekcie pisze Agnieszka Kaliszuk, uczelniany koordynator programu Erasmus+.

Skoro o Erasmusie i współpracy zagranicznej mowa, nie sposób nie wspomnieć o relacji dr Izabeli Dąbrowskiej, Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, z pobytu w Liverpoolu zrealizowanego w ramach programu Erasmus+ Staff Mobility.

Rok 2018 to okrągła rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Z tej okazji prezentujemy pierwszą część artykułu dr. Pawła Borka, historyka, Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej, który opisuje, co działo się na Podlasiu w listopadzie 1918 roku. Swoją rocznicę obchodzi również Diecezja Siedlecka – ustanowiona została dwieście lat temu. Historię diecezji przedstawia w swym artykule ks. dr Jacek Mucha, duszpasterz akademicki.

Zachęcamy do lektury stałych rubryk oraz artykułów prezentujących aktualne wydarzenia, jak chociażby Miss PSW czy Wielka Majówka.

Życzymy Państwu miłej lektury!
Redakcja

Spis treści

Od redakcji 1
PSW w gronie uczestników prestiżowego projektu europejskiego 2
Kalendarium 4
Absolwentka pielęgniarstwa z trzynastotysięcznym dyplomem 9
Inteligentny Rozwój w Układach Terytorialnych 10
Dwóch wybitnych współpracowników zagranicznych z tytułem honorowego profesora PSW 12
Podlasia drogi do niepodległości 1914-1989 16
Pobudzają dzieci do sukcesów 20
VII Wielka majówka z PSW 22
Gdy alkohol staje się „przyjacielem"... 23
Fascynująca historia pieniądza 24
„Pomożesz? Bo możesz. Masz to w genach!" 26
Wkręć się w pomaganie! 26
Juwenalia 2018. Studenci PSW rządzili miastem 27
Koło naukowe „eRka" 28
Cudze chwalicie, swego nie znacie 30
„Majowa" na Grabarce 32
Najpiękniejsi w PSW 34
Dodatek Studencki 36
Koła naukowe – szkołą twórczego działania 39
Erasmus+ w Liverpoolu 40

Bialski Przegląd Akademicki
Nr XXX, Czerwiec 2018
ISSN 2081-6324

Bialski Przegląd Akademicki jest czasopismem informacyjnym, wydawanym przez PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, skierowanym do pracowników i studentów uczelni oraz adresatów zewnętrznych.

Nadzór programowy i redakcyjny
prof. zw. dr hab. dr h.c. Mieczysław Adamowicz

Redakcja i korekta
Agnieszka Filipiuk, Paulina Rynkiewicz

Zdjęcia nieoznaczone inaczej: archiwum PSW

Skład i druk: druk-24h.com.pl tel. 85 653-78-04

Adres redakcji
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
Sekcja Nauki i Wydawnictw
21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 95/97, pok. 334
tel. 83 344 99 63, 83 344 99 00 wew. 271
e-mail: p.rynkiewicz@pswbp.pl, a.filipiuk@pswbp.pl

Wydawca
Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

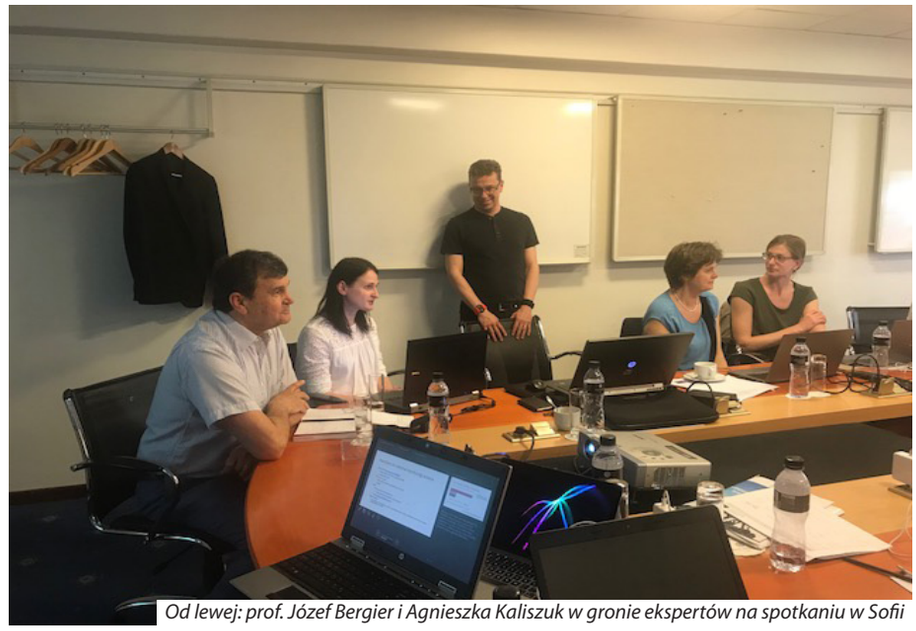
Wszelkie prawa zastrzeżone
Autorzy publikacji nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów na łamach „BPA" i w Internecie. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów, zmian tytułów i redagowania tekstów dostarczonych w celu publikacji. Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam oraz ogłoszeń.

PSW W GRONIE UCZESTNIKÓW PRESTIŻOWEGO PROJEKTU

„EUPASMOS – System monitorowania aktywności fizycznej i sportu w krajach członkowskich UE": taką nazwę nosi międzynarodowy projekt finansowany przez ERASMUS + Sport. PSW w Białej Podlaskiej przystąpiła do tego działania jako jedyna uczelnia z Polski.

Projekt wyszehradzki pt. „Aktywność fizyczna i rekreacyjna oraz sposób odżywiania młodzieży z państw wyszehradzkich" był jednym z pierwszych międzynarodowych projektów badawczych realizowanych i koordynowanych przez naszą Uczelnię. Działania w ramach projektu realizowane były w latach 2015-2016 i zaowocowały powstaniem silnych więzi pomiędzy biorącymi udział w projekcie przedstawicielami zagranicznych Uczelni, w szczególności z zespołem badawczym kierowanym przez prof. Pongráca Ácsa z Uniwersytetu w Peczu na Węgrzech. Efektem projektu wyszehradzkiego były publikacje naukowe z dziedziny związanej z aktywnością fizyczną i sportem opublikowane w czasopismach z listy filadelfijskiej i z bazy Scopus oraz czasopismach z grupy krajów wyszehradzkich, oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy PSW a węgierską uczelnią poprzez realizację wspólnych działań w ramach Programu Erasmus+, uczestnictwo w organizowanych konferencjach czy innych ważnych dla życia danej uczelni wydarzeniach.

To właśnie podczas realizacji pobytu w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w ramach Programu Erasmus+ w listopadzie 2017 r. prof. Pongrác Ács poinformował nas o zatwierdzonym przez rząd węgierski udziale przedstawiciela z Węgier – Węgierskiego Stowarzyszenia Sportu Rekreacyjnego w powstającym właśnie projekcie EUPASMOS, którego celem jest opracowanie systemu monitorowania aktywności fizycznej i sportu w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Z racji tego, iż projekt współfinansowany jest ze środków Erasmus+ Sport, który należy do grupy Projektów Centralnych, dołączyć do projektu można jedynie, jeśli kraj danej organizacji wyrazi zgodę na swój udział w projekcie.

Od lewej: prof. Józef Bergier i Agnieszka Kaliszuk w gronie ekspertów na spotkaniu w Sofii

Posiadając tak duże doświadczenie w kwestiach związanych z badaniem aktywności fizycznej różnych grup wiekowych oraz zawodowych, jak również liczne publikacje świadczące o naszym zaangażowaniu w ten problem badawczy, oczywistym stał się fakt, iż nasza Uczelnia rozpocznie starania, aby Polska została włączona do tak elitarnego europejskiego projektu. Polskie Ministerstwo Sportu i Turystyki po konsultacjach z koordynatorem projektu, Portugalskim Instytutem Sportu i Młodzieży w Lizbonie, wyraziło zgodę na udział Polski w projekcie, jak również zatwierdziło pełnienie przez Państwową Szkołę Wyższą w Białej Podlaskiej funkcji krajowego lidera projektu.

W tym momencie Projekt swoim zasięgiem obejmuje głównie państwa członkowskie UE, tj. Bułgarię, Cypr, Danię, Anglię, Włochy, Francję, Finlandię, Węgry, Łotwę, Holandię, Portugalię, Polskę, Słowenię, Hiszpanię i Szwecję, niemniej koordynator projektu, Paulo Rocha z Portugalskiego Instytutu Sportu i Młodzieży, wspierany przez WHO – Regionalne biuro ds. Europy, nie ustaje w działaniach mających na celu zwiększenie zasięgu wspólnych badań o kraje spoza UE, promując projekt na światowych kongresach i spotkaniach poświęconych aktywności fizycznej. Jeśli należałoby określić projekt jednym słowem, pierwsze, które przychodzi na myśl, to śmiały. Harmonogram projektu zakłada realizację intensywnych działań mających na celu po pierwsze przegląd

EUROPEJSKIEGO

literatury dotyczącej głównych narzędzi wykorzystywanych do monitorowania aktywności fizycznej w państwach członkowskich UE, walidację narzędzi badawczych, jakimi są powszechnie używane kwestionariusze służące mierzeniu aktywności fizycznej (tj. IPAQ, EHIS-PAQ, G-PAQ, Eurobarometr), oraz kwestionariuszy krajowych, jak również weryfikację otrzymanych danych narzędziami obiektywnymi, jakimi są akcelerometry. Główne badania, jakie następnie będą przeprowadzone, zakładają uzyskanie danych od stratyfikowanej próby badawczej liczącej nie mniej niż 700 osób z każdego kraju.

Postępy z realizacji danych działań, jak również wyzwania, z jakimi spotkały się uczestniczące w projekcie instytucje, będą omawiane na organizowanych cyklicznie spotkaniach roboczych w krajach biorących udział w projekcie. Do tej pory odbyły się trzy spotkania grupy projektowej: pierwsze, rozpoczynające projekt, w Budapeszcie (styczeń 2018), drugie, mające charakter spotkania nadzwyczajnego, które miało na celu wdrożenie nowych partnerów (Polskę, Finlandię, Anglię, Bułgarię i Hiszpanię) w dotychczas zrealizowane działania, odbyło się w dniach 11-13 kwietnia 2018 r. w Sofii, a osobami reprezentującymi naszą uczelnię byli prof. Józef Bergier oraz Agnieszka Kaliszuk z Sekcji Projektów i Funduszy Europejskich. Trzecie spotkanie odbyło się w dniach 20-22 maja 2018 r. w Lublanie na Słowenii i miało na celu między innymi przeszkolenie osób odpowiedzialnych za pracę z akcelerometrami. W spotkaniu uczestniczył doc. dr Marian Stelmach z Zakładu Turystyki i Rekreacji. Kolejne spotkania grupy projektowej odbędą się w Amsterdamie (grudzień 2018), w Polsce (luty 2019), na Cyprze (marzec 2019), oraz w Lizbonie (wrzesień 2019).

Wszystkie informacje opracowane w ramach projektu EUPASMOS dotyczące definicji ram monitorowania, zastosowanej metodologii, uzyskanych wyników i opracowanych zestawów narzędzi zostaną opublikowane na oficjalnej stronie internetowej www.eupasmos.com.

Agnieszka Kaliszuk

Koordynator Erasmus+

Spotkanie projektowe w Lublanie; piąty z prawej – doc. dr Marian Stelmach

KALENDARIUM

Marzec, kwiecień, maj 2018

MARZEC

2 marca

- mury naszej Uczelni odwiedziła młodzież z Łucka (Ukraina). Mieli oni okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną uczelni i zasadami rekrutacji na studia oraz poznać i zwiedzić naszą uczelnię, bazę naukową i dydaktyczną. Mamy nadzieję, że to spotkanie zaowocuje decyzją o podjęciu studiów w PSW w Białej Podlaskiej (zdj. 1).

6 marca

– odbył się wykład otwarty pt. „Leczenie raka piersi" poprowadzony przez dr n. med. Piotra Jackiewicza – specjalisty chirurgii onkologicznej. Dotyczył on etiologii, diagnostyki i leczenia oraz profilaktyki raka piersi. Głównym organizatorem tego przedsięwzięcia i akcji pt. „Jesteś Superwoman" było Studenckie Koło Naukowe „Diagnoza". Po zakończonym wykładzie każdy z zainteresowanych mógł przejść instruktaż samobadania piersi. Każdy miał także możliwość zaopatrzyć się w materiały edukacyjne w postaci broszur.

15 i 16 marca

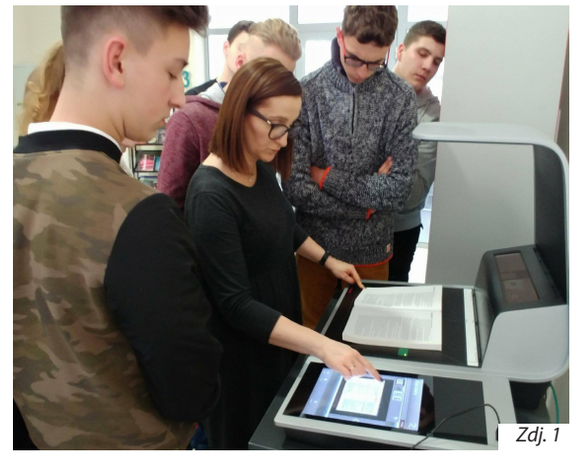
– delegacja studentów i pracowników PSW wzięła udział w targach edukacyjnych w Siedlcach i Łukowie, gdzie prezentowała bogatą ofertę edukacyjną i nowe kierunki studiów wśród młodzieży szkół średniach.

19–23 marca

– w ramach programu Erasmus+: Mobilność z krajami partnerskimi, mobilność edukacyjną w PSW realizowało 2 pracowników akademickich Uniwersytetu im. A. Puszkina w Brześciu na Białorusi: prof. Kanstantsin Krasouski oraz dr Denis Nikityuk – Wydział Geografii, Zakład Turystyki i Krajoznawstwa Uniwersytetu im. A. Puszkina w Brześciu

21 marca

– zorganizowano Dzień Otwarty PSW. Kandydaci na studia mogli zapoznać się z bogatą ofertą studiów w PSW. To była doskonała okazja, aby dowiedzieć się jak najwięcej o miejscu, z którym młody człowiek zwiąże kilka najbliższych lat swojego życia. Jakie są zasady rekrutacji na interesujące kierunki? Jak wyglądają wydziały? Jakim zapleczem dydaktycznym dysponuje nasza Uczelnia? Jak wyposażone są laboratoria? Odpowiedzi na te

Zdj. 1

wszystkie pytania chętnie udzielili pracownicy akademiccy oraz sami studenci, którzy byli, są i będą niewątpliwie najlepszym źródłem informacji dla swoich młodszych kolegów.

22 marca

– odbył się Finał IX Geograficznego Konkursu Wiedzy o Regionie.

23 marca

– w tym roku na naszej uczelni został wydany już trzynastotysięczny dyplom ukończenia studiów, który otrzymała absolwentka kierunku pielęgniarstwo II stopnia – pani Ewa Dąbrowska, która ukończyła studia w dniu 23 marca br. z oceną na dyplomie 5,0. Więcej na ten temat piszemy na str. 9.

26-28 marca

– swoją wizytę w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w PSW zrealizowało 2 pracowników akademickich Wydziału Turystyki i Zarządzania Uniwersytetu Nauk Stosowanych Kolping w Kownie na Litwie – pani dr Regina Navickiene oraz pani dr Ruta Meiste.

27 marca

– mury naszej Uczelni odwiedziła młodzież z Dniepra (Ukraina). Mieli oni okazję zapoznać się z ofertą edukacyjną uczelni i zasadami rekrutacji na studia oraz poznać i zwiedzić naszą uczelnię, bazę naukową i dydaktyczną. Mamy nadzieję, że to spotkanie zaowocuje decyzją o podjęciu studiów w PSW w Białej Podlaskiej (zdj. 2).

KWIECIEŃ

6 kwietnia

– wręczono stypendia naukowe dla pracowników naukowych PSW, którzy w roku 2017 osiągnęli najlepszy dorobek publikacyjny. W piątej już edycji konkursu stypendialnego zwyciężyli: Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych – prof. Józef Bergier (w gronie profesorów i doktorów habilitowanych) i dr Wiesław Romanowicz (w gronie pozostałych nauczycieli akademickich); Wydział Nauk Ekonomicznych i Technicznych – odpowiednio prof. nadzw. dr hab. inż. Zbigniew Ciekanowski oraz dr Iwona Mystkowska. Dodatkowo nagrodzono najlepsze publikacje w roku 2017 (posiadające największą punktację) – laureatami byli: prof. Józef Bergier, dr Stanisława Nazaruk, prof. Mieczysław Adamowicz oraz dr Marcin Klimek, który dodatkowo mógł się poszczycić najwyżej punktowaną publikacją za rok 2017 w skali całej uczelni (zdj. 3).

9 kwietnia

– Zakład Pedagogiki PSW oraz Fundacja Kurs na Miłość zorganizowali wykład otwarty pt. „Od zakochania do Miłości", który poprowadził dr inż. Jacek Pulikowski – doktor inżynier mechaniki i budowli, nauczyciel akademicki, świetny mówca, człowiek z pasją, specjalista w pokonywaniu kryzysów małżeńskich, budowaniu relacji rodzinnych, dobrych postaw rodzicielskich, autor wielu książek (zdj. 4).

Zdj. 2

Zdj. 3

Zdj. 4

10 kwietnia

– tego dnia świętujemy Światowy Dzień Zdrowia – World Health Day, święto ustanowione przez Pierwsze Zgromadzenie Ogólne Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w 1948 roku. Jego celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na najbardziej palące i zaniedbane problemy zdrowotne społeczeństw na świecie. Z tej okazji Studenckie Koło Naukowe „Diagnoza" zorganizowało stoisko zdrowia, w ramach którego prowadzono profilaktykę mycia zębów i rąk, masaż relaksacyjny twarzy i dłoni oraz naukę bandażowania.

11 kwietnia

– obyła się VI Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych „Koła naukowe – szkołą twórczego działania". Szczegółową relację z konferencji publikujemy na str. 39.

11-13 kwietnia 2018

– prof. Józef Bergier i pracownik Sekcji Projektów i Funduszy Europejskich – Agnieszka Kaliszuk uczestniczyli w spotkaniu roboczym grupy projektowej EUPASMOS w Sofii w Bułgarii. EUPASMOS, czyli System Monitorowania Aktywności Fizycznej i Sportu w krajach członkowskich Unii Europejskiej to dwuletni projekt opracowany przez państwa członkowskie UE i kierowany przez Portugalski Instytut Sportu i Młodzieży. Więcej o projekcie piszemy na str. 2-3.

12 kwietnia

– w ramach projektu edukacji ekonomicznej „Liga Młodych Przedsiębiorców" współfinansowanego przez Narodowy Bank Polski obył się wykład otwarty pt. „Biogospodarka – nowa koncepcja nowe możliwości" – z udziałem prof. zw. dr. hab. Bogdana Kościka.

17-20 kwietnia

– Fundacja DKMS we współpracy ze studentami PSW w Białej Podlaskiej po raz kolejny zorganizowała akcję rejestracji Dawców Szpiku Kostnego. Szerzej o akcji informujemy na str. 28.

18 kwietnia

– odbyła się Gala Finałowa Wyborów MISS & MISTER PSW 2018. Organizatorem wydarzenia był Samorząd Studencki PSW. Miss PSW została Małgorzata Grzywaczewska, studentka ekonomii, zaś Misterem PSW – Michał Zajdel, student socjologii. O wyborach piszemy również na str. 34-35.

22 kwietnia

– podczas X Bialskopodlaskiego Rozpoczęcia Sezonu Motocyklowego w Białej Podlaskiej nasi studenci ratownictwa medycznego wraz ze strażakami przeprowadzili inscenizację wypadku komunikacyjnego. Ich zadaniem było wydostanie poszkodowanego z samochodu. Zaprezentowali również, jak należy postępować w wypadku, oraz wykonali pokazową resuscytację.

Zdj. 5

MAJ

3, 6 i 8 maja

- delegacja PSW wzięła udział w miejskich obchodach rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja (zdjęcie na str. 4), święta 34. Pułku Piechoty oraz Bialskiego Dnia Przyjaźni Polsko-Włoskiej.

8-12 maja

– PSW w Białej Podlaskiej kolejny rok z rzędu reprezentowane było na międzynarodowym zlocie koordynatorów programu Erasmus+ *ERACON 2018* organizowanym przez Europejskie Stowarzyszenie Koordynatorów Erasmus (*The European Association of Erasmus Coordinators*). W roku bieżącym Kongres *ERACON 2018* odbył się w miejscowości Murcja w Hiszpanii. Była to 14 edycja konferencji. Częścią wydarzenia *ERACON 2018* były Targi Edukacyjne, podczas których w dniu 9 maja 2018r. Uczelnia mogła zaprezentować swoją ofertę edukacyjną, rozdysponować materiały informacyjne i promocyjne wśród uczelni europejskich oraz instytucji szkolnictwa wyższego z krajów spoza Unii Europejskiej. Nowością podczas kongresu były Targi Rekrutacyjne organizowane w dniu 10 maja 2018 r. dla studentów i uczniów hiszpańskich szkół średnich, podczas których Uczelnia zaprezentowała ofertę edukacyjną zainteresowanym uczestnikom targów. Efektem uczestnictwa jest nawiązanie współpracy i podpisanie umów z nowymi uczelniami partnerskimi, m.in. z uczelnią w Kolumbii, Gruzji czy Macedonii (zdj. 5)

9 maja

– już po raz siódmy pod budynkiem PSW w Białej Podlaskiej stanął krwiobus do poboru krwi – Studenckie Koło Naukowe „eRka" zorganizowało akcję „WAMPIRIADA". Chętnych do oddania krwi

nie brakowało. Niestety, znaczna część osób nie została zakwalifikowana z powodu zbyt niskiego stężenia hemoglobiny. Ostatecznie krew oddało 19 osób. Dziękujemy za oddanie krwi!

10 maja

– Katedra Ekonomii i Zarządzania w ramach projektu edukacji ekonomicznej „Liga Młodych Przedsiębiorców" współfinansowanego przez Narodowy Bank Polski zorganizowała dwa ostatnie wykłady „Sukces krajowy i międzynarodowy" z udziałem Pani Barbary Chwesiuk – właścicielki firmy BIALCON, oraz „Historia pieniądza" z udziałem dr Ilony Skibińskej-Fabrowskej – dyrektor NBP Oddziału Okręgowego w Lublinie. O fascynującej historii pieniądza piszemy również na str. 24-25.

14-18 maja

– swoją wizytę w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w Naszej Uczelni zrealizował pracownik akademicki Wydziału Nauk o Zdrowiu, Odżywiania i Dietetyki Uniwersytetu w Peczu na Węgrzech – pan dr Bence Raposa.

17 maja

– Studenckie Koło Naukowe „Diagnoza" we współpracy z Kołem Wolontariatu „Przyjaciel Serca" organizowali wykład otwarty pt. „Z Białej Podlaskiej do Boliwii", którego prelegentem był misjonarz ks. Jarosław Dziedzic, na stałe przebywający w Boliwii w okolicach Cochabamba.

18 maja

– w PSW odbył się Dzień Patrona. Na początku dnia miało miejsce symboliczne złożenie kwiatów przez delegację uczelni pod Pomnikiem Świętego Jana Pawła II przy kościele św. Antoniego.

Program obchodów obejmował m.in. rozstrzygnięcie V Edycji Konkursu Plastycznego „Pamiętamy o Janie Pawle II – Papież Pokoju i Miłości", program słowno-muzyczny, przygotowany przez pracowników i studentów uczelni, inspirowany nauczaniem Jana Pawła II. Uroczystości towarzyszyła wystawa konkursowych prac plastycznych a dla wszystkich świętujących Dzień Patrona przewidziany był poczęstunek – Papieskie Kremówki (zdj. 6, 7)

19 maja

– w Parku Radziwiłłowskim po raz siódmy zorganizowaliśmy Wielką Majówkę z PSW. Była to dobra okazja do poznania uczelni i spędzenia wolnego czasu wraz z rodzinami. O Wielkiej Majówce piszemy również na str. 22.

21-25 maja

– swoją wizytę w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w PSW realizował pracownik akademicki Wydziału Filologii

Zdj. 6

Zdj. 7

Angielskiej Uniwersytetu Nevsehir w Turcji – pan Ali Bostancioglu. Pan Ali Bostancioglu prowadził dla studentów filologii angielskiej 8 godzin zajęć dydaktycznych w języku angielskim. Realizacja wizyty w PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej przez pana A. Bostancioglu jest realizowana w ramach Programu Erasmus+. (zdj. 8).

21 maja

– odbyła się akcja pt. „Fotel Prezesa" z udziałem JM Rektora, prof. zw. dr. hab. Józefa Bergiera oraz grupy dzieci – uczestników programu Akademia Przyszłości, tj. 21 uczniów 5, 6 klasy Szkoły Podstawowej nr 2 w Białej Podlaskiej. Ogólnopolski projekt „Akademia Przyszłości" ma na celu pomoc w rozwijaniu zainteresowań, pasji, talentów dzieciom zakwalifikowanym do programu. Dzieje się to przy pomocy wolontariuszy – tutorów, którzy indywidualnie pracują z dziećmi, skupiając się na wzmacnianiu, odkrywaniu ich mocnych stron. Podczas spotkania dzieci miały okazję zadać kilka pytań Panu Rektorowi oraz zrobić zdjęcie w jego fotelu. Uczestnicy odwiedzili również Gabinet Pani Prorektor, dr inż. Agnieszki Smarzewskiej, następnie zwiedzili Bibliotekę Akademicką PSW oraz Halę Sportową, na której dzieci miały możliwość skorzystania ze ścianki wspinaczkowej. Uczestnicy otrzymali symboliczne wizytówki, wpis do indeksu ze spotkania z JM Rektorem oraz pamiątkowy gadżet uczelniany. Więcej o Akademii Przyszłości piszemy na stronie 20-21.

22 maja

– pracownicy Regionalnego Centrum Badań środowiska, rolnictwa i technologii innowacyjnych EKO-AGRO-TECH prof. nadzw. dr hab. n. o zdr. Wioletta Żukiewicz-Sobczak oraz mgr inż. Daniel Tokarski zajmujący się tematyką diagnostyki obiektów budowlanych przeprowadzili wykład otwarty pt. „Zagrożenia zdrowotne w budynkach mieszkalnych wynikające z wad konstrukcyjnych i nieodpowiedniego użytkowania".

23 maja

– zostały wręczone Stypendia Marszałka Województwa Lubelskiego. Najlepsi studenci odebrali je z rąk Marszałka Sławomira Sosnowskiego. Wśród 218 wyróżnionych studentów z województwa lubelskiego nie zabrakło reprezentantów PSW. Należą do nich: Katarzyna Dymowska – studentka pielęgniarstwa, Klaudia Juszczuk – studentka ekonomii, Wioleta Kuflewska – studentka ekonomii, Mariola Stasiewicz – studentka fizjoterapii, Małgorzata Tymicka – studentka ekonomii, Anita Zasada – studentka pielęgniarstwa. W uroczystym wręczeniu stypendium studentkom towarzyszyła dr Izabela Dąbrowska, Prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych. Serdecznie gratulujemy nagrodzonym stypendystkom! (zdj. 9)

22-23 maja

– miały miejsce Dni Kultury Studenckiej, czyli Juwenalia PSW 2018. Relację z Juwenaliów publikujemy na str. 27.

28-30 maja

– swoją wizytę w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w PSW realizował pracownik akademicki Wydziału Zarządzania Informacjami Biznesowymi Uniwersytetu w Trakya w Turcji – pan Mehmet Baynazoglu. Pan Mehmet Baynazoglu był już w PSW w Białej Podlaskiej na wykładach na kierunku TiR w roku 2014, reprezentując wtedy uczelnię Yeni Yuzi University w Stambule.

29 maja

– Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej uzyskała po raz trzeci z rzędu I miejsce w dziewiętnastej edycji Rankingu Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych Perspektywy 2018. Ranking opiera się o dane dotyczące prestiżu, sytuacji absolwentów na rynku pracy, potencjału naukowego i efektywności naukowej, innowacyjności, umiędzynarodowienia. Podczas uroczystej Gali, która odbyła się 29 maja w Centralnej Bibliotece Rolniczej w Warszawie nagrodę odebrała Pani Prorektor dr. inż. Agnieszka Smarzewska.

mgr Ewelina Kukawska

Sekcja Promocji i Rekrutacji

Zdj. 8

Zdj. 9

ABSOLWENTKA PIELĘGNIARSTWA Z TRZYNASTOTYSIĘCZNYM DYPLOMEM

Ewa Dąbrowska, absolwentka kierunku pielęgniarstwo II stopnia, 5 kwietnia 2018 r. otrzymała dyplom o numerze 13 000 – ukończone 23 marca br. studia w PSW zwieńczyła ocena 5.0. Podczas konferencji prasowej gratulacje trzynastotysięcznej absolwentce złożyli: Rektor PSW, prof. Józef Bergier, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, prof. Marcin Weiner, oraz Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa, dr Stanisława Spisacka.

Prof. Marcin Weiner, Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, wręcza dyplom o numerze 13 000

Uczelnia kształci na kierunku pielęgniarstwo praktycznie od początku swojego istnienia – od 2001 r., a od 2014 roku studenci mają możliwość kontynuowania nauki na studiach magisterskich. Kierunek pielęgniarstwo rozwija się w dużej mierze dzięki projektom (więcej informacji w ramce obok), ważnym elementem jest również aktywność studentów, którzy rozwijają zainteresowania w kołach naukowych, biorą udział w akcjach charytatywnych czy w działaniach promujących profilaktykę zdrowotną. Co roku Katedra Zdrowia organizuje uroczyste wręczenie dyplomów m.in. dla absolwentów pielęgniarstwa, podczas którego odbywa się tzw. czepkowanie – ten zwyczaj ma swoją historię i wiąże się z symbolicznym dołączeniem do grona pielęgniarek i położnych. Można zatem powiedzieć, że kierunek pielęgniarstwo ma swoją bogatą tradycję na bialskiej uczelni i uzyskanie trzynastotysięcznego dyplomu przez absolwentkę akurat tego kierunku spośród licznej oferty studiów, jakie oferuje PSW, jest dodatkowym miłym akcentem.

Pani Ewa wybrała studia w bialskiej uczelni, ponieważ chciała studiować blisko domu i pracowała cały czas w Białej Podlaskiej. Zawodowo jest związana z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym oraz Centrum Medycznym Medikuz. Pracę magisterską pt. „Jakość życia pacjentów z migotaniem przedsionków" napisała pod kierunkiem dr n. med. Anny Ślifirczyk i obroniła na ocenę bardzo dobrą.

Podczas uroczystego wręczenia dyplomu władze PSW pogratulowały Pani Ewie osiągnięć i życzyły dalszych sukcesów w życiu zawodowym i prywatnym.

Paulina Rynkiewicz

Sekcja Nauki i Wydawnictw

PIELĘGNIARSTWO W PSW ROZWIJA SIĘ DZIĘKI PROJEKTOM

PSW na przestrzeni lat wdrażała projekty związane z nauczaniem na kierunku pielęgniarstwo. Uczelnia realizowała w latach 2008-2015 projekt systemowy „Kształcenie zawodowe pielęgniarek i położnych w ramach studiów pomostowych", który był współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Możliwość poszerzenia swoich kwalifikacji miały osoby posiadające świadectwo dojrzałości, będące absolwentami medycznych szkół zawodowych kształcących w zawodzie pielęgniarki.

W 2016 roku ruszył projekt „Pielęgniarki jutra – Program rozwojowy na rzecz zwiększenia liczby absolwentów kierunku Pielęgniarstwo w PSW", który ma na celu wdrożenie programu rozwojowego na kierunku pielęgniarstwo Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. W ramach projektu 120 studentów pielęgniarstwa korzysta z różnych form wsparcia, np. z programu stypendialnego, dodatkowych zajęć „Opieka paliatywna nad osobą w wieku podeszłym" czy dodatkowych praktyk na oddziale Chorób Wewnętrznych i Geriatrii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej. Istotną zaletą projektu jest fakt, że 18 studentów podejmie pracę w bialskim szpitalu po zakończeniu działań projektowych.

Od 2017 roku uczelnia rozpoczęła realizację kolejnego projektu pt. „Kształcenie pielęgniarek w języku angielskim w PSW w Białej Podlaskiej" (źródło finansowania: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa: III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie: 3.3. Umiędzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego), dzięki któremu studia rozpoczęło 15 cudzoziemców m.in. z Zimbabwe i Nepalu.

„Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej – nowa jakość kształcenia na kierunku pielęgniarstwo w PSW w Białej Podlaskiej" to projekt, dzięki któremu powstaną specjalnie zaadaptowane pomieszczenia przypominające sale szpitalne wyposażone w nowoczesny sprzęt umożliwiający prowadzenie dydaktyki metodą symulacji, dzięki czemu studenci będą mieli możliwość kształcić się praktycznie w kontrolowanych warunkach. Oprócz tego prowadzone będą działania „miękkie", m.in. szkolenia i staże, wizyty studyjne, zawody symulacyjne i dodatkowe zajęcia.

INTELIGENTNY ROZWÓJ W

W dniu 28 czerwca 2018 roku w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej odbyła się I Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Inteligentny Rozwój w Układach Terytorialnych. Inteligentne Miasta, Wsie i Regiony / Intelligent Development in Territorial Units. Smart Cities, Villages and Regions".

Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Ekonomii i Zarządzania na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Technicznych PSW w Białej Podlaskiej przy współudziale następujących instytucji:

- Department of Applied and Landscape Ecology, Faculty of AgriSciences, Mendel University in Brno, Czechy
- Faculty of Economics and Business, University of Debrecen, Węgry
- Faculty of Economics and Social Sciences, Szent István University, Węgry
- Faculty of European Studies and Regional Development, Slovak University of Agriculture in Nitra, Słowacja
- Lesya Ukrainka Eastern European National University, Ukraina
- Wydziału Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Polska
- Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Polska

pod patronatem:

- Rektora Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
- Marszałka Województwa Lubelskiego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
- Starosty Powiatu Bialskiego
- Prezydenta Miasta Biała Podlaska.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał Dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych PSW w Białej Podlaskiej – prof. dr hab. Jerzy Nitychoruk oraz Kierownik Katedry Ekonomii i Zarządzania – prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz.

Konferencja poświęcona była nowoczesnym aspektom rozwoju lokalnego i regionalnego. Głównym celem obrad było podjęcie dyskusji i zainicjowanie badań naukowych w obszarze problematyki inteligentnego wzrostu i rozwoju w układach terytorialnych. Koncepcja inteligentnego rozwoju w układach terytorialnych stanowiąca przedmiot dyskusji i wymiany wiedzy, doświadczeń i poglądów podczas obrad przyciągnęła naukowców i praktyków/ekspertów z dziesięciu ośrodków naukowych z kraju i zagranicy.

Koncepcja *smart* pojawiła się kilkadziesiąt lat temu wśród architektów, planistów miejskich i specjalistów zajmujących się rozwojem społeczności lokalnych. W 2010 roku koncepcja została wykorzystana w strategii rozwojowej Unii Europejskiej – Europa 2020: Idea inteligentnego, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu państw członkowskich Unii Europejskiej. Idea została następnie wykorzystana w kreacji strategii inteligentnych specjalizacji regionów europejskich. Aktualnie problematyka inteligentnych wsi pojawia się również jako przedmiot aktywności naukowej i praktycznej. Dlatego też konferencja stała się cennym forum do uporządkowania teoretycznego dorobku w zakresie koncepcji inteligentnego rozwoju w układach lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wskazania możliwości "zaadaptowania" koncepcji w odniesieniu do wiejskich jednostek osadniczych, a także identyfikacji uwarunkowań wdrażania koncepcji oraz przeglądu dotychczasowych praktyk we wdrażaniu koncepcji inteligentnego rozwoju regionów i miast. Program konferencji skupiony był wokół trzech bloków tematycznych:

1. Teoretyczne aspekty wdrażania koncepcji *smart development*,
2. Uwarunkowania wdrażania koncepcji *smart development*,
3. Doświadczenia polskich i europejskich samorządów we wdrażaniu koncepcji *smart development*.

Wprowadzeniem w problematykę było wystąpienie prof. dr. hab. Mieczysława Adamowicza pt. „Nowe wyzwania w rozwoju obszarów wiejskich" traktujące o genezie, przesłankach i uwarunkowaniach wdrażania koncepcji inteligentnego rozwoju na obszarach wiejskich oraz wystąpienie prof. Natalii Pavlihy o ewolucji europejskiej polityki regionalnej w dziedzinie rozwoju miasta pt. „Od zrównoważonego do inteligentnego rozwoju".

Problematyka dostępnych metod pomiaru potencjału inteligentnego rozwoju poruszana była przez prof. dr. hab. Karola Kukułę w wystąpieniu pt. „Elementy wielowymiarowej analizy porównawczej w badaniach regionalnych" oraz dr inż. Magdalenę Zwolińską-Ligaj w referacie pt. „Operacjonalizacja inteligentnego rozwoju obszarów wiejskich". Z perspektywy regionu w koncepcję inteligentnych specjalizacji wprowadzili słuchaczy dr inż. Agnieszka Wojewódzka-Wiewiórska i dr Maciej Stawicki w referacie pt. „Wsparcie inteligentnych specjalizacji w polskich regionach w ramach polityki spójności".

UKŁADACH TERYTORIALNYCH

W skali lokalnej na poziomie samorządu gminnego problematyka inteligentnego rozwoju i wzrostu oraz zarządzania zgodnie z koncepcją *smart* w ujęciu zarówno teoretycznym, jaki i praktycznym prezentowana była w wystąpieniach doc. dr. Jacka Kamińskiego nt. „Zrównoważony marketing w inteligentnych jednostkach terytorialnych", w referacie dr. Karola Sołka nt. „Roli samorządu lokalnego w rozwoju obszarów wiejskich", dr. Michała Dudka nt. „Możliwości i barier inteligentnego rozwoju obszarów wiejskich w Polsce w świetle badań terenowych" oraz mgr. Kamila Romana w referacie pt. „Zarządzanie przestrzenią miejską zgodnie z ideą *Smart City* na przykładzie wybranych polskich miast".

Kwestie poświęcone środowiskowemu wymiarowi koncepcji inteligentnego rozwoju przewijały się w wystąpieniach poświęconych tematyce OZE – wystąpienie dr. hab. Piotra Gradziuka, prof. PSW w Białej Podlaskiej nt. „Perspektyw wykorzystania biomasy pochodzenia rolniczego na cele energetyczne w kontekście ewolucji polityki UE wobec OZE" oraz wystąpienie dr. hab. Bogdana Kościka, prof. PSW w Białej Podlaskiej nt. „Wykorzystania zasobów biologicznych jako źródła energii w planach gospodarki niskoemisyjnej wybranych gmin województwa lubelskiego".

Problematykę powiązań funkcjonalnych obszarów wiejskich z miejskimi jako narzędzia wzmacniania potencjału inteligentnego rozwoju na obszarach wiejskich poruszyły dr Agnieszka Cyburt w referacie pt. „Budowanie potencjału obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na przykładzie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego" oraz dr hab. Danuta Guzal-Dec, prof. PSW w Białej Podlaskiej w referacie pt. „Potencjał inteligentnego rozwoju gmin miejsko-wiejskich województwa lubelskiego".

Nie zabrakło także wystąpień prezentujących uwarunkowania i perspektywy wdrażania konkretnych praktycznych rozwiązań, użytecznych dla gospodarzy – władz samorządowych Białej Podlaskiej. Badania w tym obszarze zaprezentowali dr Agnieszka Siedlecka w referacie pt. „Wpływ inwestycji JST na subiektywną i obiektywną jakość życia gospodarstw domowych na przykładzie gminy miejskiej Biała Podlaska", dr Agnieszka Kuś w wystąpieniu pt. „Usługi kulturalne miasta Biała Podlaska w opinii mieszkańców" oraz dr Łukasz Zbucki, który ocenił „Przekształcenia struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Biała Podlaska".

Ożywiona dyskusja wokół podjętej problematyki, przy aktywnym współudziale prof. dr hab. Małgorzaty Słodowej-Hełpy oraz dr hab. Małgorzaty Radziukiewicz, dotyczyła w szczególności umiejscowienia koncepcji w systemie obowiązujących koncepcji rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wymiany poglądów na temat możliwości pomiaru oraz dobrych praktyk i wyzwań w zakresie wdrażania koncepcji w odniesieniu do obszarów wiejskich w warunkach europejskich, a w tym szczególnie w polskich realiach społeczno-gospodarczych.

Oficjalnego podsumowania i zakończenia obrad dokonał prof. dr hab. Mieczysław Adamowicz wskazując na potrzebę dalszych pogłębionych badań interdyscyplinarnych i opracowania metod badawczych oceny stopnia zaawansowania i efektów wdrażania inteligentnych specjalizacji regionalnych oraz możliwości wdrażania w polskich realiach koncepcji inteligentnych wiosek. Na zakończenie Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego skierował podziękowania do wszystkich Współorganizatorów i Patronów, Rady Programowej konferencji oraz prelegentów i słuchaczy.

dr hab. Danuta Guzal-Dec, prof. PSW

Zdjęcia: Anna Us

DWÓCH WYBITNYCH WSPÓŁPRACOWNIKÓW ZAGRANICZNYCH Z TYTUŁEM HONOROWEGO PROFESORA PSW

Statut Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej przewiduje możliwość nadania zasłużonym pracownikom spoza uczelni, a także byłym pracownikom PSW tytułu honorowego profesora PSW. W 2018 r. po raz pierwszy skorzystano z tej możliwości. Senat Akademicki zaproponował przyznanie tytułu profesora kilku wybitnym postaciom życia społeczno-politycznego kraju oraz dwóm naukowcom zagranicznym współpracującym od lat z bialską uczelnią. Należą do nich prof. dr hab. Mychajło Korda, Rektor Państwowego Uniwersytetu Medycznego im. I. Horbaczewskiego w Tarnopolu (Ukraina) oraz profesor Pongrác Ács z Uniwersytetu w Peczu na Węgrzech. Tytuły honorowe wyróżnionym profesorom zostaną wręczone w dniu inauguracji roku akademickiego 2018/2019. Poniżej prezentujemy informacje o uczelniach, w których pracują uhonorowani profesorowie, oraz krótki zarys ich sylwetek naukowo-badawczych. Obydwaj uhonorowani Profesorowie są animatorami współpracy naukowo-badawczej i dydaktycznej swoich uniwersytetów z Państwową Szkołą Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Społeczność akademicka naszej uczelni gratuluje wyróżnionym Profesorom i życzy dalszych sukcesów i owocnej współpracy.

prof. zw. dr hab. Mieczysław Adamowicz

Pełnomocnik Rektora ds. nauki i wdrożeń

Zdjęcia: CC BY-SA 3.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=205599 (uniwersytet w Peczu)

Mykola Vasylechko.Світлина Миколи Василечка./ CC BY-SA 4.0, https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=40410599 (Prof. Mychajło Korda)

PAŃSTWOWY UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. I. HORBACZEWSKIEGO W TARNOPOLU – UKRAINA

Uniwersytet został założony w 1957 r. jako państwowa uczelnia medyczna. Imię patrona Iwana Horbaczewskiego otrzymała w 1992 r., zaś w 1997 r. przekształcono tę uczelnię w Państwową Akademię Medyczną. Obecną nazwę Uniwersytet przyjął w 2004 r. Od momentu założenia uniwersytetem kierowało pięciu rektorów. W latach 1997-2014 rektorem był Leonid Kowalczuk, który nawiązał oficjalną współpracę z PSW w Białej Podlaskiej. Od 2015 r. rektorem jest profesor Mychajło Korda. Ważnym elementem tej współpracy było obdarowanie w 2013 prof. zw. dr. hab. dr. h.c. Mieczysława Adamowicza tytułem honorowego profesora Uniwersytetu Medycznego w Tarnopolu. Taki sam tytuł otrzymał w 2017 roku również prof. zw. dr hab. Józef Bergier, obecny Rektor PSW.

Na uniwersytecie w Tarnopolu pracuje 549 pracowników naukowo-dydaktycznych na 41 oddziałach, z czego 86 to profesorowie i doktorzy nauk. Uniwersytet kształci młodzież ukraińską i zagraniczną. W latach 2015-2016 w Tarnopolu kształciło się w języku angielskim 1536 studentów zagranicznych z 53 krajów. Na uczelni studiuje 208 studentów z Polski. Uczelnia stosuje specyficzne formy organizacji studiów, w tym metodę jednego dnia, serię praktyk, cosemestralne sprawdzanie wiedzy studentów dzięki niezależnym centrom testowania, technologie internetowo-sieciowe i in. Wykładowcy przygotowują specjalne pomoce dydaktyczne w postaci płyt multimedialnych, w których znajdują się elektroniczne podręczniki, filmy naukowe oraz testy sprawdzające. Wprowadzono także komputerowy zdalny system kontrolowania i testowania wiedzy studentów na podstawie technologii Moodle. Istnieją także

specjalne egzaminy sprawdzające wiedzę teoretyczną i praktyczną.

W uniwersytecie funkcjonują cztery wydziały, w ramach których prowadzona jest działalność dydaktyczna i naukowo-badawcza. Są to: Wydział Medyczny, Wydział Farmaceutyczny, Wydział Stomatologiczny oraz Wydział Studiów Zagranicznych. Do najważniejszych dziedzin nauki, które prowadzone są na wydziałach, należą: morfologia, problemy biomedyczne, farmakologia, higiena i biochemia medyczna, modelowanie i analiza procesów patologicznych, pielęgniarstwo, kształcenie podyplomowe.

Uniwersytet podlega Ministerstwu Ochrony Zdrowia Ukrainy. Prowadzi badania naukowe w trzech dużych obszarach: choroby sercowo-naczyniowe, odżywianie oraz problemy osteoporozy, choroby kości i stawów. Wyniki badań wykorzystywane są do wdrożenia nowych technik i technologii medycznych takich jak modelowanie procesów patologicznych, profilaktyki i terapii, zastosowania biotechnologii, małoinwazyjnych technik leczenia itp. W latach 2002-2012 pracownicy uniwersytetu zarejestrowali 554 patenty, w tym nowe metody leczenia operacyjnego, które zostały wyróżnione Państwową Nagrodą Ukrainy w dziedzinie nauki i techniki. Uniwersytet posiada własne Centrum Kongresowe.

Uniwersytet nawiązał współpracę z 45 uczelniami zagranicznymi, wśród których znajduje się PSW w Białej Podlaskiej oraz inne uniwersytety w Polsce. Współpracuje też z wieloma organizacjami międzynarodowymi. Współpraca z Wydziałem Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych PSW prowadzona jest w ramach projektu NCN realizowanego w Programie Polonez, który dotyczy badań klinicznych i laboratoryjnych nad boreliozą. W okresie letnim prowadzone są szkoły letnie oraz różne imprezy naukowe i rekreacyjne zorganizowane w należącym do uniwersytetu ośrodku Czerwona Kalina.

Uniwersytet Medyczny w Tarnopolu od 1992 nosi imię Iwana Horbaczewskiego. Patron uczelni urodził się 15.08.1885 r. w Tarnopolu i zmarł 24.05.1942 roku. Był doktorem medycyny, profesorem i kierownikiem Katedry Chemii Medycznej oraz Dziekanem Wydziału Medycyny na Uniwersytecie im. Karola w Pradze. Jego aktywność naukowa i organizacyjna przypadła początkowo na okres, kiedy część Ukrainy, podobnie jak i Polski, należała do Austro-Węgier. Iwan Horbaczewski był wówczas członkiem Krajowej Rady Badań Naukowych w Wiedniu oraz członkiem parlamentu galicyjskiego, a także Ministrem Zdrowia Austro-Węgier. Jako jeden z najsławniejszych ludzi nauki w dziedzinie chemicznej syntezy uczestniczył w życiu publicznym. Był także Rektorem Wolnego Uniwersytetu Ukraińskiego w Pradze i członkiem różnych ukraińskich towarzystw naukowych. Znaczną część życia przeżył poza granicami Ukrainy, ale zawsze demonstrował wielkie zainteresowanie krajem rodzinnym. Wniósł wielki wkład w rozwój współpracy międzynarodowej w dziedzinie nauki, edukacji i kultury. Jego okazały pomnik stoi przed jednym z głównych gmachów Uniwersytetu Medycznego w Tarnopolu.

Profesor Mychajło Korda jest aktualnym rektorem uniwersytetu i profesorem nauk medycznych, specjalizuje się w dziedzinie biochemii. Stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 1998 roku, a tytuł profesora w 2001 r. Funkcję Rektora Państwowego Uniwersytetu Medycznego w Tarnopolu pełni od stycznia 2015 r. Prof. M. Korda jest autorem i współautorem ponad 200 publikacji naukowych, edukacyjno-metodycznych, poradników i rekomendacji oraz blisko 10 patentów. Jest redaktorem naukowym i członkiem kolegium redakcyjnego szeregu wydawnictw naukowych, w tym czasopisma w j. angielskim „International Journal of Medicine and Medical Research". W 2016 r. PSW w Białej Podlaskiej odznaczyła go tytułem „Zasłużony dla PSW".

Jest członkiem Rady Naukowej „Health Problems of Civilization", czasopisma naukowego wydawanego w PSW. Profesor Mychajło Korda aktywnie wspiera współpracę między zaprzyjaźnionymi uczelniami Tarnopola i Białej Podlaskiej.

Uniwersytet Medyczny w Tarnopolu

UNIWERSYTET W PECZU – WĘGRY

Uniwersytet w Peczu (węg. Pécs) jest najstarszym uniwersytetem ma Węgrzech i jednym z najważniejszych w tym kraju. Aktualnie posiada 10 wydziałów i szereg takich placówek jak kliniki, winiarnie i inne obiekty edukacyjne oraz badawcze. Posiada bogatą, ponad sześćsetpięćdziesięcioletnią historię naznaczoną wzlotami i upadkami. Został założony w 1367 r. przez Ludwika I przy udziale papieża Urbana V. Po kilkudziesięciu latach został podzielony na dwie uczelnie; jedną o profilu prawniczym i drugą o charakterze technologicznym. Podczas okupacji otomańskiej był całkowicie zamknięty i został odnowiony dopiero w 1785 r. przez cesarza Austro-Węgier Józefa II. Za cesarza Franciszka I przez ponad 30 lat, na początku XIX wieku, nie prowadził działalności edukacyjnej, by znów otworzyć się i wzmacniać w 1833 r. przez połączenie z Akademią w Peczu. Wówczas zasłynął z prowadzenia studiów prawniczych i filozoficznych. W 1912 r. został przekształcony w nowy uniwersytet ulokowany wówczas jednak w Bratysławie, obecnej stolicy Słowacji. Po zakończeniu I wojny światowej przechodził również różne zmiany i przeobrażenia, by w 1982 r. stać się Uniwersytetem imienia Janusa Pannoniusa. Nowa uczelnia wchłonęła inne znajdujące się na terenie miasta i w okolicy szkoły wyższe.

Aktualnie na uniwersytecie studiuje około 25 tys. studentów realizujących różne kierunki nauczania na poziomie wszystkich trzech poziomów studiów: licencjackich, magisterskich i doktorskich. Po przystąpieniu Węgier do Unii Europejskiej uniwersytet wdrożył europejskie zasady znane pod nazwą Bolońskich. Na uniwersytecie funkcjonują następujące wydziały:

- Wydział Biznesu i Ekonomii,
- Wydział Nauk o Zdrowiu,
- Wydział Humanistyczny,
- Wydział Prawa,
- Wydział Muzyki i Sztuk Wizualnych,
- Wydział Farmaceutyczny,
- Wydział Nauk Przyrodniczych,
- Szkoła medyczna,
- Wydział Inżynierii i Technologii Informacyjnych.

Na części wydziałów oferowane są studia w języku angielskim. Dotyczy to zwłaszcza nauk biologicznych, chemii, fizyki, nauk o ziemi i informatyki. Wydziały medyczne oferują studia zarówno w języku angielskim, jak i niemieckim. Obecnym rektorem jest Profesor József Bódis.

Uniwersytet w Peczu prowadzi rozległą współpracę z ośrodkami akademickimi na trzech kontynentach – w Europie, Azji, Ameryce Północnej, w tym także z Państwową Szkołą Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Jak dotychczas współpraca ta została nawiązana głównie w obszarze nauk o zdrowiu. Animatorem współpracy ze strony węgierskiej jest prof. Pongrác Ács, którego PSW obdarowało godnością profesora honorowego.

Profesor nadzwyczajny Pongrác Ács jest prodziekanem ds. kształcenia oraz kierownikiem Instytutu Fizjoterapii i Nauk o Sporcie na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu w Peczu. Jest on autorem licznych publikacji z dziedziny nauk o sporcie, treningu sportowego, edukacji fizycznej i turystyki. Zdobył międzynarodowe uznanie w dziedzinie Sportu i Nauk o Zdrowiu oraz Ekonomiki Zdrowia; był jednym z wiodących badaczy w ramach realizowanego projektu „Aktywność fizyczna i rekreacyjna oraz sposób odżywiania młodzieży z państw wyszehradzkich". Projekt ten był dofinansowany ze środków Funduszu Wyszehradzkiego. Projekt kierowany był przez pracowników PSW w Białej Podlaskiej. Profesor Pongrác Ács w ramach projektu współtworzył liczne publikacje drukowane w czasopismach naukowych o międzynarodowym zasięgu. Jest on członkiem Rady Naukowej czasopisma naukowego „Health Problems of Civilization" wydawanego w PSW.

Uniwersytet w Peczu

Biblioteka Poleca

Tytuł: Fizjoterapeuta w Polsce. Aktualna wiedza o zawodzie

Autor: redakcja naukowa Dariusz Białoszewski, Zbigniew Wroński

Wydawnictwo: PZWL

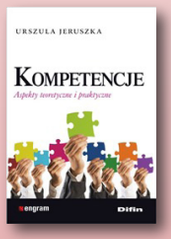
ISBN: 978-83-200-5444-6

Oprawa: miękka

Liczba stron: 183

Rok wydania: 2017

Publikacja po raz pierwszy przedstawia kompleksowo miejsce fizjoterapii wśród innych zawodów medycznych w Polsce. Pokazuje nie tylko fundamentalne zmiany prawne oraz organizacyjne w sposobie nauczania i wykonywania tego zawodu, ale również poświęca wiele uwagi zagadnieniom związanym z wybranymi jego aspektami (psychologicznymi, deontologicznymi, zdrowotnymi), jak również szeroko pojętą ustawiczną edukacją fizjoterapeutów i umiejętnością dobrej komunikacji klinicznej. Ważną częścią książki jest część elektroniczna, która będzie aktualizowana i w której będzie można znaleźć obowiązujące akty prawne związane z polską fizjoterapią oraz dodatki takie jak kwestionariusz zagrożeń zespołem wypalenia zawodowego, ćwiczenia z komunikacji interpersonalnej oraz filmy instruktażowe. Praca stanowi praktyczny komentarz do nowej sytuacji zawodowej po wejściu w życie Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty.

Tytuł: Kompetencje. Aspekty teoretyczne i praktyczne

Autor: Urszula Jeruszka

Wydawnictwo: Difin

ISBN: 978-83-8085-086-6

Oprawa: miękka

Liczba stron: 232

Rok wydania: 2016

Kompetencje to ważna kategoria społeczna, zarówno z perspektywy pojedynczego człowieka, jak i organizacji. Kompetencje pracowników są najważniejszą dla organizacji jakościową charakterystyką kapitału ludzkiego. Są one istotniejsze niż kwalifikacje czy poziom wykształcenia. Coraz częściej postrzega się zasoby ludzkie jako źródło wartości rynkowej organizacji. Kluczowa rola zarządzania zasobami ludzkimi oznacza nie tylko akcentowanie strategicznego znaczenia zasobów ludzkich w osiąganiu pozycji konkurencyjnej firmy, ale również powiązania strategii biznesowej organizacji ze strategią zarządzania zasobami ludzkimi. W książce problemy kompetencyjne rozpatrywane są z perspektywy pedagogiki pracy. W procesie przygotowania człowieka do danej pracy chodzi o wykształcenie takich kompetencji, aby zminimalizować jego niedopasowanie kompetencyjne. Opracowanie składa się z trzech części. Pierwsza poświęcona została teoretycznym zagadnieniom kompetencji. W części drugiej omówiono problematykę kompetencji w perspektywie pedagogicznej, w części trzeciej przedstawiono zagadnienia związane z kompetencjami jako problemem kształcenia na poziomie wyższym w świetle przeprowadzonych badań empirycznych. Książka może być wykorzystywana w kształceniu akademickim na kierunkach społecznych, ekonomicznych i technicznych.

Tytuł: Negocjacje policyjne i więzienne

Autor: Robert Poklek, Magdalena Chojnacka

Wydawnictwo: Difin

ISBN: 978-83-8085-528-1

Oprawa: miękka

Liczba stron: 174

Rok wydania: 2017

Środowisko więzienne narażone jest na ciągłe zagrożenia różnorakimi incydentami związanymi z agresją i przemocą. W chwili obecnej tylko Policja posiada w swoich strukturach skonstruowany prawnie i organizacyjnie system negocjacji, a funkcjonariusze innych służb (w tym Służby Więziennej) uczestniczą w sytuacjach kryzysowych, wzorując się w podejmowanych działaniach na rozwiązaniach policyjnych. Książka składa się z czterech odrębnych rozdziałów. W pierwszym omówione zostały zagadnienia negocjacji policyjnych – ich specyfika, zadania zespołu negocjacyjnego, zasady i taktyki prowadzenia negocjacji policyjnych. Rozdział zawiera również rodzaje incydentów wymagających negocjacji policyjnych oraz typologię sprawców. W rozdziale drugim przybliżono problematykę negocjacji w środowisku więziennym, omówiono indywidualne i zbiorowe sytuacje kryzysowe. W kolejnym rozdziale przedstawiono problematykę stresu w pracy personelu więziennego, wpływ sytuacji ekstremalnych na psychospołeczne funkcjonowanie oraz ich odległych następstw u funkcjonariuszy. Książka kończy się podsumowaniem i wskazaniem na przyszłość. Dokonano tu porównań negocjacji policyjnych i więziennych, zaproponowano systemowe rozwiązania szkolenia personelu więziennego w zakresie negocjacji. Celem tego podręcznika jest uświadomienie, jak ważne są negocjacje, oraz podniesienie ich rangi w mentalności funkcjonariuszy Służby Więziennej.

mgr Cezary Borkowicz
Biblioteka Akademicka PSW

TRUDNA DROGA DO NIEPODLEGŁOŚCI
LISTOPAD 1918 R. NA PODLASIU

Jesienią 1918 r. cesarz Austro-Węgier – Karol I przekształcił monarchię w federację, co spowodowało rozpad cesarstwa. Klęska Cesarstwa Niemieckiego poniesiona na froncie zachodnim i wywołana nią rewolucja w Niemczech umożliwiły rozbrojenie austriackich i niemieckich wojsk okupacyjnych w Polsce.

Rozwój wydarzeń na froncie, w połączeniu z sytuacją międzynarodową i wewnętrzną, spowodował, iż w październiku 1918 r. Rada Regencyjna zaczęła dążyć do przejęcia władzy drogą faktów dokonanych. 27 października 1918 r. ogłosiła ona dekret o formowaniu regularnej armii polskiej, a dzień później powstała w Krakowie Polska Komisja Likwidacyjna z Wincentym Witosem na czele, która uznała się za organ powołany do zlikwidowania rządów austriackich w Galicji. 30 października 1918 r. dowódca III Brygady Legionów – płk Bolesław Roja rozbroił garnizon austriacki w Krakowie, który stał się pierwszym wolnym polskim miastem. Tego samego dnia rozkazem Sztabu Generalnego na ziemiach Królestwa Polskiego utworzono pięć Okręgów Generalnych, w ramach których wyodrębniono z kolei terytorialne okręgi wojskowe, a wśród nich II Siedlecki Okręg Wojskowy (SOW). Wchodził on w skład Warszawskiego Okręgu Wojskowego i obejmował swoim zasięgiem powiaty: siedlecki, sokołowski, miński, węgrowski, łukowski, garwoliński, bialski, włodawski, konstantynowski oraz radzyński . Kilkanaście dni później z SOW wyłączone zostały powiaty wchodzące w skład etapów Ober-Ostu; z powiatów: bialskiego, radzyńskiego, konstantynowskiego i włodawskiego utworzony został Bialski Okręg Wojskowy (BOW), podporządkowany Dowództwu Okręgu Generalnego Lublin.

W pierwszych dniach listopada tereny znajdujące się pod okupacją austriacką zostały wyzwolone bez większych starć militarnych. Żołnierze polscy masowo dezerterowali z armii austriackiej, i przyłączali się do rozbrajania wojsk okupacyjnych. Np. już 1 listopada do Dęblina przybył 2 pułk piechoty Polskiej Siły Zbrojnej pod dowództwem mjr. Aleksandra Narbut-Łuczyńskiego, który po krótkich negocjacjach z austriackim dowódcą (majorem Nemanskym) przejął twierdzę.

W przeciwieństwie do okupacji austriackiej, na początku listopada 1918 r., władza niemiecka sprawiała wrażenie stabilnej i trwałej. Niemcy próbowali przeciwdziałać rozkładowi swej armii i administracji. Liczyli się już co prawda z klęską na froncie i koniecznością opuszczenia okupowanej Polski, lecz nie sądzili, że nastąpi to tak szybko. Przede wszystkim sądzili, że ewakuacja odbędzie się na warunkach, które same podyktują. Z tego też względu zależało im na utrzymaniu jak najdłużej władzy i kontroli nad tymi sferami życia gospodarczego, które bezpośrednio wiązały się z prowadzeniem wojny.

10 listopada 1918 r. w godzinach porannych do Warszawy powrócił z Magdeburga Józef Piłsudski. Następnego dnia Rada Regencyjna wydała dekret, na mocy którego powołała go na stanowisko Naczelnego Dowódcy, a trzy dni później przekazała mu całość władzy. Tego dnia nic jeszcze nie wskazywało na szybki upadek niemieckich struktur okupacyjnych. Na terenie Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego przebywało około 80 tys. Niemców (w tej liczbie 55-60 tys. żołnierzy). Przebieg wydarzeń uległ błyskawicznemu przyspieszeniu pod wpływem nadchodzących z Berlina informacji o wybuchu rewolucji i abdykacji cesarza. Już po południu tego samego dnia zaczęto w Warszawie rozbrajać żołnierzy niemieckich. Okupanci oddawali broń bez większego oporu, choć tu i ówdzie dochodziło do oporu. 11 listopada rozpoczęły się negocjacje między Naczelnym Dowództwem a niemiecką Radą Żołnierską, dotyczące całkowitego rozbrojenia i ewakuacji żołnierzy niemieckich oraz urzędników. 16 listopada 1918 r. obie strony podpisały układ dotyczący rozbrojenia i odtransportowania wojsk niemieckich do kraju. Ewakuacja wojsk okupacyjnych z terenu Generalnego Gubernatorstwa Warszawskiego zakończyła się praktycznie 19 listopada. Dla odradzającego się państwa polskiego największe zagrożenie stanowiły jednak oddziały niemieckie stacjonujące na wschód od Bugu.

Na Południowym Podlasiu będącym pod zwierzchnictwem Generalnego Gubernatora Warszawskiego rozbrajanie żołnierzy niemieckich oraz przejmowanie władzy przebiegało raczej spokojnie – bez większych starć i ofiar. Wieści o rewolucji w Niemczech, rozbrajaniu wojsk austriackich, rozpadzie Austro-Węgier powodowały załamanie się morale Niemców, niechęć do dalszej walki, a z drugiej strony aktywizację niepodległościową Podlasian.

Jako pierwszy do rozbrajania żołnierzy niemieckich przystąpił Siedlecki III Okręg POW (obwody: siedlecki, łukowski, sokołowski, węgrowski oraz Etapy Bugu). 11 listopada 1918 r. Niemcy opuścili garnizon w Siedlcach. Równocześnie z wydarzeniami w Siedlcach i Warszawie podjęto akcję rozbrajania Niemców na reszcie terenów Generał-Gubernatorstwa Warszawskiego, w tym także Południowym Podlasiu. W całym powiecie siedleckim sytuacja rozwijała się pozytywnie dla Polaków.

11 listopada 1918 r. rozbrojono okupantów również w Węgrowie i Sokołowie Podlaskim. W powiecie łukowskim rozbrajanie Niemców zaczęło się już od 10 listopada w Stoczku Łukowskim. Następnie oddział ten wyruszył do Łukowa, gdzie wyznaczono koncentrację POW z całego powiatu. W samym Łukowie rozbrojenia Niemców dokonano 11 listopada 1918 r. wieczorem. Do miasta przybyły zmobilizowane oddziały POW i milicji z terenu powiatu, do których przyłączyła się młodzież ze starszych klas gimnazjum im. T. Kościuszki oraz harcerze. Ważną rolę w całej akcji odegrali miejscowi strażacy. Do rana 12 listopada 1918 r. cały Łuków został opanowany przez POW, a gubernator, urzędnicy i oficerowie niemieccy umieszczeni pod strażą. Czołowe role w rozbrajaniu Niemców w Łukowie odegrali: por. Eugeniusz Kwiatkowski, por. ułanów Tadeusz Łada-Bieńkowski oraz Komendant POW Stefan Zdanowski („Szczęsny"). Zgodnie z daną Niemcom obietnicą, ze stacji w Łukowie odesłano ich koleją w stronę Prus Wschodnich.

Inaczej potoczyły się wypadki na terenie Etapów Bugu. Miejscowe siły POW były tu dużo słabsze, jednak zaczęły przenikać na te tereny oddziały z zachodu. Polacy bowiem wcale nie zamierzali się zatrzymywać na granicy ustanowionej przez okupanta. Sztab Generalny już 30 października 1918 r. włączył tereny podległe dotąd komendzie etapów w Białej Podlaskiej do II Siedleckiego Okręgu Wojskowego, ale w żaden sposób nie zmieniło to sytuacji tych obszarów. Gdyby nie zmęczenie wojną u żołnierzy niemieckich, nieliczne i słabo uzbrojone oddziały POW nie byłyby w stanie zapanować nad sytuacją i przejąć władzy. Rankiem 11 listopada 1918 r. harcerze rozbroili Niemców w Parczewie, 12 listopada do akcji rozbrajania Niemców przystąpiono także w Radzyniu Podlaskim. Tym razem okupanci nie chcieli dobrowolnie oddać broni i doszło do krótkotrwałej strzelaniny. Zamiar ten się jednak nie powiódł, peowiacy ruszyli za Niemcami i ich rozbroili. W akcji rozbrojeniowej Polakom bardzo sprzyjały nadchodzące z frontu wieści o zakończeniu wojny i rewolucji w Niemczech, a co za tym idzie – ogólna demoralizacja, niechęć do dalszej walki, wyraźne zmęczenie wojną oraz zrewolucjonizowanie garnizonów niemieckich i powstawanie w nich rad żołnierskich. W tej sytuacji bardzo często o powodzeniu całej akcji decydowała szybkość, odwaga, zaskoczenie i zdecydowanie peowiaków.

Inaczej natomiast potoczyły się wypadki w Międzyrzecu Podlaskim. 11 listopada, po rozbrojeniu Niemców w Rykach, zabraną tam Niemcom broń dostarczono do Dęblina. Posłużyła ona do uzbrojenia wystawionej w garwolińskim obwodzie POW kompanii, której dowódcą został oficer legionowy – sierżant Ignacy Zowczak. Komendant niemieckiego garnizonu, wobec napływających wieści o rewolucji w Niemczech oraz uchwyceniu przez Polaków władzy w Warszawie i Siedlcach, zwołał zebranie rady miejskiej i oświadczył, że 17 listopada 1918 r. wojsko niemieckie opuści Międzyrzec. 13 listopada 1918 r., przed południem, do Międzyrzeca Podl. przybył koleją z Łukowa trzydziestoosobowy oddział POW pod dowództwem sierżanta Ignacego Zowczaka, któremu Niemcy zobowiązali się oddać broń. Polacy z kolei przyrzekli im bezpieczny odjazd oraz zaopatrzenie na drogę. Pozwolono także na zatrzymanie broni krótkiej. Jednocześnie nowy komendant zaczął ustanawiać władzę w mieście. Podczas następnych dni (14 i 15 listopada) Zowczak zajmował się organizowaniem władz miejskich. Zowczak pozwolił jednak odjechać części Niemców razem z kasą do Białej Podlaskiej. Pozostałych żołnierzy niemieckich nie odesłano do Łukowa, pozostawiając tym samym w Międzyrzecu wielką siłę dywersyjną i wywiadowczą. Ponadto Niemcy z Międzyrzeca informowali na bieżąco dowództwo Etapów, co dzieje się w mieście.

Rozbrajanie Niemców postępowało także od północy Podlasia. 12 listopada 1918 r. oddział POW odebrał broń żołnierzom niemieckim w Platerowie, a następnego dnia zajęto Sarnaki, tartak

oraz most na Bugu we Fronołowie. Wieczorem 13 listopada oddział POW zajął Konstantynów. Tego samego dnia rozbrojono Niemców również w Janowie Podlaskim, W dniach 12-13 listopada 1918 r. opanowano również Łosice, Huszlew, Leśną Podlaską i Witulin.

11 listopada 1918 r. peowiacy przystąpili do rozbrajania Niemców także w powiecie bialskim. Nocą z 11 na 12 listopada grupa POW z Kozłów i Łomaz zaatakowała niemiecką placówkę w Rossoszu. Niemieckie posterunki rozbrajano w kolejnych miejscowościach. W Białej Podlaskiej komendant 6 Obwodu POW – Marian Jeżewski (ps. „Podlaski", „Jerzy Kresowiecki") za sygnał do rozpoczęcia akcji uznał moment powstania w miejscowym garnizonie Rady Żołnierskiej (ok. 1 tys. ludzi), która przejęła władzę z rąk oficerów. Wydała ona odezwę do ludności i wojska, w której nawoływała do zachowania spokoju i obiecywała odsunąć od władzy dotychczasowych komendantów. W Białej powstał jakby stan dwuwładzy. Z jednej strony rządziła niemiecka Rada Żołnierska, a z drugiej Komitet Obywatelski. Jeżewski ze swoimi peowiakami nie podjął się akcji rozbrajania Niemców, lecz w porozumieniu z Komitetem przystąpił do rozmów i pertraktacji. Obawiano się bowiem, że czynne i zdecydowane wystąpienie może przynieść miastu groźne w skutkach następstwa. W międzyczasie do miasta przybył przedstawiciel rządu lubelskiego – Karpiński, który zaakceptował pierwsze poczynania Komitetu.

W dowództwie polskim szykowano się tymczasem do zajęcia Brześcia. 13 listopada 1918 r. – z polecenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie przybyli do Białej Stanisław Strakacz i Jerzy Kurzeniecki. Delegaci zastali jeszcze Białą Podlaską okupowaną przez Niemców, ale przekonali się także, że działająca przy Inspekcji Etapów Rada Żołnierska jest bardziej władna niż Inspektor Etapów, generał Diringshofen. W rezultacie, po opanowaniu przez Polaków Międzyrzeca Podl., Łosic, Konstantynowa, Janowa Podl., Łomaz, Radzynia, Huszczy, Wisznic, Sławatycz, Komarówki, Parczewa w rękach niemieckich na południowym Podlasiu pozostały właściwie tylko miasta Biała i Terespol, linia kolejowa Brześć – Biała oraz droga bita na tym kierunku.

c.d.n.

dr Paweł Borek

Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej

zdjęcie: https://www.facebook.com/miasto.biala.podlaska/

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W BIAŁEJ PODLASKIEJ

SERDECZNIE ZAPRASZA DO UDZIAŁU W OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

PODLASIA DROGI DO NIEPODLEGŁOŚCI 1914-1989

która odbędzie się **8 listopada 2018 roku (czwartek)**

w sali konferencyjnej Urzędu Miasta w Białej Podlaskiej, ul. Piłsudskiego 3

Cel konferencji

Celem konferencji jest uczczenie przypadającego w tym roku 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę. Jest to jednocześnie okazja do przeprowadzenia interdyscyplinarnej debaty i wymiany poglądów oraz prezentacji wyników badań dotyczących dochodzenia Podlasia do niepodległości od wybuchu I wojny światowej do upadku komunizmu w Polsce.

Tematyka konferencji

Rozważania obejmować będą trzy główne obszary tematyczne:

1. **I wojna światowa 1914-1918 i wojna polsko-sowiecka 1919-1920 na Podlasiu**
   - Sytuacja społeczno-polityczna na Podlasiu przed 1914 rokiem
   - Przejmowanie władzy w listopadzie 1918 roku oraz tworzenie się polskich władz cywilnych i wojskowych w regionie
   - Sytuacja społeczna i gospodarcza na Podlasiu po odzyskaniu niepodległości
   - Wojna polsko-sowiecka 1919-1920
2. **Podlasie podczas II wojny światowej 1939-1945**
   - Przygotowania wojenne Podlasia w latach 1935-1939
   - Przebieg działań wojennych w regionie podczas kampanii polskiej 1939 roku
   - Okupacja niemiecka Podlasia w latach 1939-1944
   - Wkroczenie Armii Czerwonej i organizowanie „władzy ludowej" w terenie (1944-1945)
3. **Podlasia drogi do niepodległości w latach 1945-1989**
   - Podziemie niepodległościowe na Podlasiu 1945-1953
   - Sytuacja polityczno-gospodarcza Podlasia w okresie PRL
   - Stan wojenny na Podlasiu
   - Od komunizmu do demokracji – lata przełomu 1989-1991

Pozostajemy otwarci również na propozycje wystąpień wykraczających poza wyżej wymienione obszary badawcze, jednakże związane z tematem przewodnim konferencji.

Komitet naukowy konferencji:

dr Paweł Borek (MBP Biała Podlaska) – *przewodniczący Komitetu*
dr hab. Eugeniusz Wilkowski (PSW Biała Podlaska)
dr hab. Dariusz Magier (UPH Siedlce)
dr Szczepan Kalinowski (Biała Podlaska)
dr Jerzy Flisiński (Biała Podlaska)
dr Dariusz Sikora (Biała Podlaska)
dr Tomasz Demidowicz (Biała Podlaska)
dr Krzysztof Piech (ZW AWF Biała Podlaska)
dr Paweł Tarkowski (ZW AWF Biała Podlaska)
dr Rafał Roguski (UPH Siedlce)
dr Barbara Stefaniuk (PSW Biała Podlaska)

Patronat honorowy konferencji:

Prezydent Miasta Białej Podlaskiej – Dariusz Stefaniuk

Komitet organizacyjny:

dr Paweł Borek – *przewodniczący Komitetu*
Iwona Warda – *sekretariat konferencji*
Beata Zacharuk

Kalendarium przygotowań:

8 kwietnia 2018 r. – termin nadsyłania formularzy rejestracyjnych dla uczestników
31 lipiec 2018 r. – ostateczny termin nadsyłania pełnych tekstów artykułów

Obrady prowadzone będą w formie referatów na sesji plenarnej.
Konferencja adresowana jest do przedstawicieli środowiska nauki, administracji, regionalistów, pracowników instytucji państwowych i samorządowych.
Organizatorzy nie pobierają opłaty konferencyjnej. Prelegentom zapewniają: materiały konferencyjne, wyżywienie (serwis kawowy, obiad) oraz publikację referatów w formie artykułów (po pozytywnych recenzjach) w „Roczniku Bialskopodlaskim".

Noclegi

Organizatorzy nie pokrywają kosztów ewentualnego noclegu. Uczestnicy konferencji proszeni są o rezerwację hoteli osobiście.

Szczegółowe informacje na stronie internetowej Biblioteki.

Sekretariat Konferencji:

Iwona Warda
Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej
ul. Warszawska 12 a, 21-500 Biała Podlaska
tel. 83 341 60 11
e-mail: rocznik@mbp.org.pl

POBUDZAJĄ DZIECI

„Przeprowadzamy dzieci od porażki w szkole do sukcesu w życiu" – to główne motto, które towarzyszy na co dzień współpracy wolontariuszy z dziećmi w projekcie Akademia Przyszłości. Swoje miejsce we wspieraniu ich działań ma również Państwowa Szkoła Wyższa.

Akademia Przyszłości jest projektem realizowanym przez Stowarzyszenie Wiosna z siedzibą w Krakowie. To ogólnopolski program, który dzięki unikalnej metodologii – Systemowi Motywatorów Zmiany przeprowadza dzieci od porażki w szkole do sukcesów w życiu. Akademia sprawia, że dzieci, które dotychczas czuły się nieważne, mogą poczuć się wyjątkowe. Stają się czyimś oczkiem w głowie. To uczucie przeprowadza je do lepszego życia.

W Białej Podlaskiej projekt jest realizowany w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Akademickiej. Objętych pomocą jest 21 dzieci. Pomaga im 21 wolontariuszy, którymi są uczniowie liceum, studenci oraz osoby pracujące. W gronie wolontariuszy znajdują się również pracownicy PSW.

Dzięki całorocznej pracy z tutorem-wolontariuszem, Akademia zapewnia mądrą pomoc swoim podopiecznym. – Projekt polega na spotykaniu z dzieckiem w systemie jeden na jeden. Raz w tygodniu spotykamy się z dzieckiem na jedną godzinę lub więcej. Podczas zajęć wolontariusz rozmawia z dzieckiem, pomaga mu w odrabianiu lekcji, opiekun i podopieczny wspólnie bawią się i spędzają miło czas. W ciągu roku szkolnego odbywają się różne eventy dla dzieci – wyjaśnia Dominik Wasilewski, lider Kolegium AP w Białej Podlaskiej.

Sposób pracy z dziećmi w Akademii upodabnia się do systemu nauki w szkole wyższej. – Dzieci spotykają się z tutorami tylko w okresie od września do czerwca, każde z nich posiada swój indeks, jak na uczelni. Naturalna była więc potrzeba nawiązania współpracy z PSW w Białej Podlaskiej – dodaje Dominik Wasilewski.

Władze uczelni podkreślają, że takie inicjatywy są dla nich ważne. Zdaniem Rektora naturalnym obowiązkiem uczelni powinno być oddziaływanie poprzez różne formuły intelektualne na lokalne środowisko. – PSW może być przykładem dla uczelni w Polsce, jak współpracuje z różnymi jednostkami oświatowymi, najlepszy przykład to żłobek przy uczelni, przedszkole na jej terenie a także gimnazjum i liceum oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku. Również spotkanie z Akademią Przyszłości jest przykładem tego, że jesteśmy otwarci i chcemy wspierać tę nową inicjatywę – wyjaśnia prof. zw. dr hab. Józef Bergier, Rektor PSW.

Program nie byłby tak wartościowy, gdyby nie ludzie, którzy decydują się na zostanie wolontariuszami. Podjęcie tej roli jest odpowiedzialną decyzją. – Na początku dla mnie i „mojego" dziecka wszystko było wielką obawą, jak to będzie. Teraz widzę, że to cudowne dziecko, a u mnie odrobina czasu spędzona z nim „ładuje" pozytywne emocje oraz pokazuje zupełnie inne spojrzenie na otoczenie; uczymy się oboje – przyznaje Justyna, jedna z wolontariuszek w projekcie.

– Projekt jest znacznym wyzwaniem, gdy ma się w Akademii dwoje dzieci. Staram się godzić terminy i spotykać z obiema dziewczynkami równomiernie. Czas, który spędzam z „moimi" podopiecznymi, jest najlepszy, kiedy widzę na ich twarzy uśmiech i zadowolenie. Mam nadzieję, że z czasem obydwie nabiorą pewności siebie i będzie im łatwiej iść przez życie – dodaje Marta, wolontariuszka AP.

Wolontariusze wraz z dziećmi, oprócz cotygodniowych spotkań, uczestniczą również w wielu eventach oraz wycieczkach. Inicjatorami takich spotkań są sami wolontariusze, ale również rodzice i przyja-

Podsumowanie zbiórki dla Caritasu

DO SUKCESÓW

ciele projektu w Białej Podlaskiej. W trakcie roku szkolnego dzieci dzięki uprzejmości radnego Karola Sudewicza wzięły udział w integracyjnym ognisku na terenie ECKiW w Roskoszy. W grudniu dzięki zaangażowaniu wolontariuszek oraz uprzejmości Stajni Rudka w Czosnówce odbyło się drugie ognisko, tym razem połączone z kuligiem.

Dzieci miały również możliwość dwukrotnego zwiedzania uczelni. W listopadzie ubiegłego roku przy współpracy pracowników PSW, a jednocześnie wolontariuszek AP – Katarzyny Gołoś i Izabeli Jaroszewskiej oraz Zakładu Socjologii realizowano wydarzenie dla dzieci „Dzień z PSW". Drugie odwiedziny odbyły się w maju, dzieci wspólnie z wolontariuszami odwiedziły mury uczelni w ramach organizowanej rokrocznie akcji „Fotel Prezesa". Podczas akcji dzieci odwiedzają wybraną firmę, mają możliwość porozmawiania z prezesem, mogą zadać różne pytania i usiąść na jego fotelu. Tak również było podczas spotkania z Rektorem PSW. – Dla dzieci to duże wyróżnienie, widać było, że troszkę się stresowały, ale na pewno nie zapomną takiego spotkania. Projekt pokazuje im, że osiąganie sukcesów jest możliwe, jeśli tylko będą chciały podjąć się starań. Myślę, że to spotkanie jeszcze bardziej umocniło je w przekonaniu, że warto – dodaje jedna z wolontariuszek projektu.

Wycieczka do Warszawy – wizyta w Sejmie RP

Wycieczki dzieci nie ograniczają się jedynie do najbliższej okolicy. Dzięki zaangażowaniu posła Adama Abramowicza dzieci mogły pojechać na wycieczkę do Warszawy, gdzie zwiedziły między innymi Sejm RP. Były także w Pałacu Prezydenckim oraz Muzeum Powstania Warszawskiego.

Projekt wzbudza potrzebę pomocy innym również w dzieciach. Raz w roku dzieci uczestniczą w zbiórce pieniędzy, które przekazują do Caritas. – Akcja „Jałmużna Wielkopostna" pozwala uświadomić dzieciom, że dzięki temu, że ktoś wspiera je w projekcie, one również mogą pomóc drugiemu człowiekowi – wyjaśnia lider kolegium. Zwieńczeniem całorocznej pracy Akademii Przyszłości jest uroczysta Gala Sukcesów. Na niej spotykają się dzieci i wolontariusze, a towarzyszą im również rodzice i wszyscy, którzy udzielali im wsparcia przez cały rok. Gala jest okazją do prezentacji talentów i osiągnieć minionego roku. Kolegium w Białej Podlaskiej, aby podkreślić misję wzbudzania akademickości w młodych ludziach, organizuje galę 19 czerwca w PSW.

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o projekcie, informacje znajdują się na stronie internetowej projektu, szczegółowych informacji o tym, jak zostać wolontariuszem, udziela Lider Kolegium AP w Białej Podlaskiej, Dominik Wasilewski (dominik3289@wp.pl).

mgr Izabela Jaroszewska,
Zakład Socjologii

Zdjęcia:
materiały Akademii Przyszłości

„Dzień z PSW" – ścianka wspinaczkowa

Fotel Prezesa w PSW, czyli spotkanie z Rektorem

VII WIELKA MAJÓWKA Z PSW

Maj to tradycyjnie miesiąc pełen wydarzeń w naszej Uczelni. Już po raz siódmy zorganizowana została Wielka Majówka z PSW. Odbyła się ona 19 maja w centralnej części Parku Radziwiłła w Białej Podlaskiej i trwała od godziny 11.00 do 14.00. Event przeznaczony był nie tylko dla studentów, ale także całej miejskiej społeczności.

Imprezę jak co roku otworzył prof. zw. dr hab. Józef Bergier, Rektor PSW. Następnie studenci pedagogiki wraz z chętnymi osobami zatańczyli tak zwaną „belgijkę", powszechnie znany taniec, zachęcający do dobrej zabawy oraz wspólnej integracji. W dalszej kolejności studentki z fizjoterapii wprowadziły wszystkich w latynoamerykańskie klimaty z elementami fitness. Przedstawiły krótki pokaz zumby, pozwalający na włączenie się do tańca uczestnikom majówki. Najodważniejsi dołączyli do dziewczyn tańczących na scenie. Po energetycznym wstępie nadszedł czas na koncert grupy Tentative, którą tworzą m.in. studenci PSW. Tuż po dawce muzycznej energii przeprowadzono „Wielki quiz" z nagrodami. Pytania dotyczyły wielu kategorii, związanych przede wszystkim z Państwową Szkołą Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem.

W trakcie trwania całej imprezy można było odwiedzić stoiska przygotowane przez studentów wszystkich kierunków naszej uczelni. Każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Najmłodsi mieli okazję nauczyć się tworzenia balonowych kreacji, największym zainteresowaniem cieszyły się balonowe kwiatki oraz pieski i miecze. Studentki pedagogiki oferowały też malowanie twarzy oraz ogromne bańki mydlane, które przyciągały milusińskich. Dziewczyny mogły wykazać się kreatywnością, zdolnościami plastycznymi oraz pedagogicznymi. Również studenci kierunku ratownictwo medyczne cieszyli się dużym zainteresowaniem. Przygotowali pokaz z zakresu pierwszej pomocy. Niezwykle efektowny okazał się dym imitujący pożar oraz wybuch samochodu po wypadku. Uczestnicy majówki mogli przyjrzeć się właściwemu udzielaniu pomocy medycznej, a po zakończonym pokazie zadawać pytania dotyczące tych zagadnień. Stoisko dietetyków zachęcało do skosztowania dietetycznych przekąsek oraz poznania zasad zdrowego trybu życia. Studenci kierunku finanse i rachunkowość przygotowali własne „koło fortuny" z nagrodami. Rolnictwo w przebraniach pracowitych pszczółek prowadziło degustację miodów. Przyszłe ekonomistki częstowały własnoręcznie przygotowanymi babeczkami i piernikami. Przy stoisku pielęgniarstwa można było sprawdzić m.in. poziom cukru we krwi.

Kolejną atrakcją był wóz strażacki, do którego z chęcią zaglądali najmłodsi. Również jazda konno oraz ogromne dmuchane zjeżdżalnie cieszyły się wielką popularnością wśród małych uczestników majówki.

Dzięki stoiskom wszystkich kierunków oferowanych przez PSW w Białej Podlaskiej potencjalni kandydaci mieli możliwość rozmowy ze studentami naszej uczelni oraz utwierdzenia się w przekonaniu, że studia tutaj to najlepszy wybór.

Wielka Majówka z PSW to świetna okazja do spędzenia czasu z rodziną, bliższego poznania oferty edukacyjnej uczelni, a także integracji studentów. Ważny jest też fakt, że każdy student miał możliwość przyczynienia się do organizacji oraz przeprowadzenia tego eventu. Mimo początkowo pochmurnej pogody, frekwencja dopisała i wszyscy świetnie się bawili.

Karolina Kupisz, pedagogika II rok
Milena Podskok, pedagogika I rok

Wielka Majówka z PSW przyciągnęła do Parku Radziwiłłowskiego liczne grono bialczan

GDY ALKOHOL STAJE SIĘ „PRZYJACIELEM”...

Każdy z nas zna jakiegoś alkoholika. Wydaje się jednak, że nie chcemy o tym myśleć. Żyjemy z tymi osobami, są one obecne wśród nas, ale czy rzeczywiście zastanawiamy się, jaki jest to problem? Statystyki wskazują, że piją coraz młodsi i coraz mocniejsze alkohole. Jednak w świadomości społecznej nadal pokutuje stereotyp osoby pijącej alkohol.

Sądzimy, że są to przede wszystkim osoby bezdomne, bezrobotne, żebrzące na ulicy, w języku potocznym – patologia. Często obserwując tych ludzi, od razu nasuwa się stwierdzenie – to jest pijak, porządny człowiek nie pije, a przynajmniej nie śpi pijany na ławce, nie przewraca się na ulicy. Niechętnie zatrzymujemy się przy takich ludziach, odwracamy wzrok i udajemy, że ich nie widzimy. Taki obraz alkoholika jest nam najbardziej znany. Czy jest to jednak cała prawda?

Nieco inny ogląd sytuacji dało studentom socjologii spotkanie z członkami Intergrupy AA Podlasie – Anonimowymi Alkoholikami. Zaproszeni goście to osoby, którym udało się zerwać z nałogiem i dzisiaj żyją, będąc wolnym od niego. Historie ich życia są bardzo trudne, gdyż pokazują, jak krok po kroku wchodzi się w nałóg. Zaczyna się to bardzo niepozornie: od kilku piw wypitych wieczorem po całym dniu pracy, od weekendu, w trakcie którego cały czas był alkohol, od wyjazdu kogoś bliskiego i wypiciu drinka w oczekiwaniu na jego powrót, od chwili poczucia się samotnym, gdy wszyscy odchodzą, a człowiek pozostaje sam. Niestety, alkohol ma jedną ważną cechę – jest wiernym towarzyszem ludzkiej niedoli.

Zaproszeni przeze mnie goście dziś są osobami szczęśliwymi, pracującymi, z udanym życiem rodzinnym. Jednak droga, którą przeszli, była bardzo trudna – to staczanie się na sam dół i upodlenie. Okazuje się, że współczesny alkoholik może być osobą w eleganckiej garsonce, z wypielęgnowanym ogrodem, może to być także polityk, lekarz etc. Alkohol, jak podkreślali moi rozmówcy z grupy AA, jest bardzo demokratyczny, wszystkich może równo obdzielić swoim „dobrodziejstwem”. Czy można sobie poradzić z alkoholem? Okazuje się, że tak, jednak nasi goście wspólnie podkreślali, że udaje się to tylko wtedy, gdy się naprawdę chce i gdy jest się w grupie AA. Innymi słowy, znajduję pomoc wśród takich jak ja, tych, którzy znają mój problem i wiedzą, jak wygląda życie, gdy się pije. Okazuje się, że siła grup AA jest niezwykła i jest to naprawdę skuteczna droga do tego, by trzeźwieć. Warto zwróć uwagę na 12 kroków, które stanowią niejako kodeks postępowania w grupie AA. Drogi czytelniku, warto, abyś postawił sobie dziś pytania: Czy piję więcej niż zwykle? Czy ukrywam się z tym, czy alkohol mnie odpręża? Czy daje mi ukojenie? I podstawowe pytanie: Czy być może alkohol stał się ostatnio moim jedynym i wiernym „przyjacielem”…?

Dwanaście Kroków AA

1. Przyznaliśmy, że jesteśmy bezsilni wobec alkoholu, że przestaliśmy kierować własnym życiem.
2. Uwierzyliśmy, że Siła Większa od nas samych może przywrócić nam zdrowie.
3. Postanowiliśmy powierzyć naszą wolę i nasze życie opiece Boga, jakkolwiek Go pojmujemy.
4. Zrobiliśmy gruntowny i odważny obrachunek moralny.
5. Wyznaliśmy Bogu, sobie i drugiemu człowiekowi istotę naszych błędów.
6. Staliśmy się całkowicie gotowi, aby Bóg uwolnił nas od wszystkich wad charakteru.
7. Zwróciliśmy się do Niego w pokorze, aby usunął nasze braki.
8. Zrobiliśmy listę osób, które skrzywdziliśmy, i staliśmy się gotowi zadośćuczynić im wszystkim.
9. Zadośćuczyniliśmy osobiście wszystkim, wobec których było to możliwe, z wyjątkiem tych przypadków, gdy zraniłoby to ich lub innych.
10. Prowadziliśmy nadal obrachunek moralny, z miejsca przyznając się do popełnianych błędów.
11. Dążyliśmy poprzez modlitwę i medytację do coraz doskonalszej więzi z Bogiem, jakkolwiek Go pojmujemy, prosząc jedynie o poznanie Jego woli wobec nas oraz o siłę do jej spełnienia.
12. Przebudzeni duchowo w rezultacie tych Kroków, staraliśmy się nieść posłanie innym alkoholikom i stosować te zasady we wszystkich naszych poczynaniach.

dr Olga Filipiak

Zakład Socjologii

FASCYNUJĄCA HISTORIA

W związku z realizacją projektu edukacji ekonomicznej „Liga Młodych Przedsiębiorców", który uzyskał wsparcie finansowe Narodowego Banku Polskiego, w dniu 10 maja 2018 r. gościliśmy na naszej uczelni przedstawicieli tej instytucji. Pani Dyrektor Oddziału Okręgowego Narodowego Banku Polskiego w Lublinie, dr Ilona Skibińska-Fabrowska wygłosiła wykład pt. „Historia pieniądza".

Przemiany systemów monetarnych, rozwój systemu finansowego to zagadnienia niezwykle ciekawe. Nie tylko, jak mogłoby się wydawać, dla ekonomistów, ale także dla prawników, socjologów, psychologów, historyków czy historyków sztuki. Obserwowanie, jak na przestrzeni wieków zmieniały się materialne formy pieniądza (bo nie jego funkcje, które pozostawały niezmienne) i nasz stosunek do nich jest fascynującą przygodą. Jest to również zajęcie pouczające, bo pozwala wysnuć wnioski i przewidywania dotyczące przyszłości.

Pieniądz towarzyszy człowiekowi, odkąd zaczął on „uprawiać" gospodarkę. To znaczy odkąd zaczął wytwarzać nadwyżki (żywności, ubiorów, narzędzi), które mogły stać się przedmiotami wymiany. Rychło okazało się, że aby transakcje przebiegały sprawnie i z korzyścią dla wszystkich ich uczestników, potrzebny jest „pośrednik". Coś, jakiś przedmiot lub towar, który umożliwi przeliczenie zboża na siekiery i na krowy. Ważna była także możliwość odraczania w czasie zawierania transakcji (dzisiaj sprzedaję zboże, a za pół roku kupuję siekierę) przy równoczesnym zachowaniu siły nabywczej (moje towary sprzedane dzisiaj mają taką samą wartość, jak sprzedane za miesiąc) i jej magazynowaniu (sprzedaję w odstępach czasu małe ilości zboża, by za miesiąc kupić drogą krowę). Ponadto „pośrednik" powinien rozmieniać się na drobne, a przy tym być na tyle wartościowy, aby dało się go przenosić na odległość, trwały i dostępny. Eksperymentowano z różnymi towarami w roli pieniądza – muszelkami, zbożem, bydłem (z łac. *pecu*, stąd *pecunia*), płatkami płótna (stąd płacić), skórkami zwierząt (stąd chorwacka kuna) czy żelaznymi dzidami (ich garść to grecka drachma). Każdy z nich miał zalety, ale miał też wady. Chyba najlepiej w funkcji pieniądza towarowego sprawdzały się bryłki kruszcu – złote i srebrne samorodki, z których odcinano i odważano każdorazowo potrzebną część. Dopóki ilość transakcji handlowych pozostawała niewielka, ta metoda dokonywania płatności, oparta o dość pracochłonne zabiegi pomiarowe, była wystarczająco dobra.

IX, VIII i VII wiek przed naszą erą przyniósł kolonizację grecką, a wraz z nią rozwój handlu. Z kolonii na Peloponez płynęły płody rolne, a z półwyspu do nowych miast produkty rzemieślnicze. Potrzeba uproszczenia rozliczeń stała się paląca. Badania archeologów i historyków wskazują, że w VII wieku p.n.e. w Lidii w Azji Mniejszej wynaleziono pieniądz monetarny. Kruszcowe krążki zaczęto opatrywać pieczęcią władcy, która gwarantowała ich wartość i zapewniała powszechny obieg. Rozwiązanie to okazało się bardzo wygodne i znakomicie sprzyjało rozwojowi gospodarki opartej na handlu. Pomysł został szybko przeniesiony do innych państw-miast. Co prawda, wielość mennic i różnorodność pozostających w obiegu jednostek monetarnych stała się przyczyną narastającego chaosu, ale z czasem, dzięki między innymi Aleksandrowi Macedońskiemu (twórcy pierwszej unii walutowej opartej na drachmie ateńskiej) sytuacja się unormowała i pieniądz kruszcowy stał się podstawową formą pieniądza.

Wykorzystanie kruszców (złota, srebra i elektronu, ich naturalnego stopu) do produkcji monet okazało się z czasem kłopotliwe. Aby emitować pieniądz, należało mieć własne zapasy surowca do jego produkcji. Można je było zdobyć w wyniku podbojów (Rzym za czasów republiki i cesarstwa skwapliwie korzystał z takich rozwiązań) lub oszczędnie gospodarować tym, co pozostawało w skarbcach. To drugie rozwiązanie stało się z czasem przyczyną wielu zaburzeń w systemie gospodarczym. Aby zwiększyć emisję, władcy stosowali proceder określany w średniowieczu mianem *renovatio monete*. Mógł on być przeprowadzony w trojaki sposób:

- obniżenie zawartości kruszcu w monecie bez zmiany jej wagi. Jednak ze względów technologicznych nie można było tego robić bez końca – moneta stawała się krucha i łamliwa;
- zmniejszenie wagi monety z zachowaniem jej średnicy. Ograniczeniem jest grubość monety. W średniowieczu cienkie monety nazywano *brakteatami* (od łac. „liść") i wybijano je tylko jednostronnie;
- przeprowadzanie obowiązkowych wymian starych monet na nowe z odpowiednim potrąceniem, np. 10 starych za 8 nowych.

Mimo że opisane powyżej rozwiązania zwiększały dochody mennicze władców, to z punktu

PIENIĄDZA

widzenia społeczeństwa i gospodarki były bardzo niekorzystne. Prowadziły do zubożenia ludności, zniechęcały do posługiwania się pieniądzem, hamowały rozwój handlu i z czasem prowadziły nawet do powrotu do pieniądza towarowego. Podejmowane co jakiś czas przez kolejnych władców (od czasów Dioklecjana i Konstantyna) reformy monetarne przynosiły tylko przejściowe efekty. Po kilku, czasami kilkunastu latach pieniądz był ponownie „podlony".

Zastanawiając się nad dziejami pieniądza, nie można abstrahować od wielkich wydarzeń historycznych i ich oddziaływania na stosunki monetarne. Epoka wypraw krzyżowych wpłynęła na ożywienie handlu w basenie Morza Śródziemnego i pojawienie się zapotrzebowania na wartościowy, gruby pieniądz. Efektem były emisje srebrnych grubych denarów (*denari grossi,* skąd dzisiejsze grosze) i złotych florenów (Florencja) czy dukatów (Wenecja). Odkrycie Ameryki i napływ kruszców (przede wszystkim srebra) do Europy wywołał rewolucję cen. Wzrost ilości pieniądza w obiegu (z napływających zza oceanu kruszców wybijano monety) wywołał niespotykaną dotychczas w Europie inflację. Postęp technologiczny, „wynalezienie" spółek akcyjnych i niespotykany rozwój handlu „zamorskiego" wpłynął na wzrost popytu na pieniądz. Ilość monet kruszcowych w obiegu nie mogła być elastycznie dostosowywana do potrzeb rozwijających się gospodarek. W odpowiedzi na wzrastający popyt, podaż pieniądza pozostawała sztywna. Rozwiązaniem tego problemu było wynalezienie pieniądza papierowego.

W Europie pierwsze banknoty (czyli noty bankowe) pojawiły się w połowie XVII w. w Szwecji. Dotychczasowy system monetarny tego kraju oparty był o miedź. Monety (prostokątne *platmynty*) były ciężkie i nieporęczne. Aby nieco usprawnić funkcjonowanie gospodarki, powołano instytucję (*Riksbank*), która przyjmowała na przechowanie miedziane pieniądze, wydając w zamian papierowe pokwitowanie na okaziciela. Na jego podstawie można było wypłacić depozyt. Można również było posługiwać się tym pokwitowaniem jak pieniądzem kruszcowym. To rozwiązanie wykorzystał powstały w 1694 r. Bank Anglii. Oprócz przyjmowania do depozytu monet wykonanych z kruszcu i wydawania w zamian pokwitowań, bank udzielał również kredytów, wypłacając je w notach bankowych (czyli banknotach). Jak można zauważyć, w ten sposób obieg pieniężny został powiększony, a podaż pieniądza stała się bardziej elastyczna. Warunkiem powszechnego posługiwania się banknotami było utrzymanie przez bank zaufania do nowego rodzaju pieniądza. Gwarancją tego była ich bezwarunkowa wymienialność na kruszec. W ten sposób pod koniec XVII w. ukształtował się nowy system monetarny oparty o pozostające w obiegu monety kruszcowe (z czasem uzupełnione o bilon, czyli monety podwartościowe, o wartości nominalnej wyższej niż wartość materiału, z którego zostały wykonane) oraz banknoty wymienialne w banku na kruszec. Emitentem banknotów była nowa, specjalnie w tym celu powołana instytucja – bank centralny. System ten w formie właściwie niezmienionej przetrwał do lat 30. XX wieku (czyli do czasu Wielkiego Kryzysu), a w formie nieco tylko zmodyfikowanej do lat 70. XX wieku. Unowocześnienie światowego systemu monetarnego zostało dokonane tuż po zakończeniu II wojny światowej. Na konferencji w amerykańskim kurorcie Bretton Woods finansiści z 35 krajów świata zadecydowali o zakończeniu epoki pieniądza kruszcowego. Odtąd gwarantem wartości pieniądza stawało się państwo. Nadal w obiegu funkcjonowały banknoty i monety, ale już nie te wymienialne na kruszec. Ich wartość w międzynarodowych transakcjach handlowych nie wynikała z przyjętego parytetu złota (czyli wartości pieniądza wyrażonej w złocie) ale z systemu sztywnych kursów walutowych, dla których kotwicą pozostawała jedyna waluta wymienialna na złoto – dolar amerykański.

Lata 70. XX wieku wraz z kolejnymi kryzysami naftowymi przyniosły załamanie się powojennego ładu monetarnego i przejście do systemu płynnych kursów walutowych. System monetarny ulegał dalszym przeobrażeniom. Pojawił się obiegowy pieniądz międzynarodowy – euro, z bankiem centralnym wspólnym dla wielu krajów. Rozwój technologii, informatyzacja i globalizacja przyczyniła się do powstania pieniądza elektronicznego, którego nośnikiem mogą być np. karty płatnicze. Ostatnie lata przyniosły wirtualizację części transakcji handlowych i całych segmentów gospodarek. Odpowiedzią było pojawienie się kryptowalut, pieniądza wirtualnego, emitowanego poza strukturami państwa (należy jednak zauważyć, że część ekonomistów nie traktuje kryptowalut jako pieniądza, a raczej jako rodzaj instrumentu finansowego o charakterze spekulacyjnym). Rodzi się więc pytanie, co dalej, w jakim kierunku będzie rozwijał się pieniądz, jakimi ścieżkami będzie przebiegać jego dalsza ewolucja? Mam nadzieję, że każdy z czytelników postara się samodzielnie zmierzyć z tym problemem.

dr Ilona Skibińska-Fabrowska
Dyrektor Oddziału Okręgowego
Narodowego Banku Polskiego
w Lublinie

Za nami dziewiąta akcja rejestracji potencjalnych dawców szpiku kostnego

„POMOŻESZ? BO MOŻESZ MASZ TO W GENACH!”

Po raz dziewiąty, w dniach 17-20 kwietnia, w Państwowej Szkole Wyższej odbyła się akcja rejestracji potencjalnych dawców szpiku kostnego; patronat nad wydarzeniem objęła fundacja DKMS. Od pierwszej edycji liderem tego działania jest Bożena Mirczewska-Rzemińska, studentka ratownictwa medycznego i socjologii. Wolontariusze z naszej uczelni zarejestrowali pięćdziesiąt osób, które chcą pomóc chorym na nowotwór krwi.

W Polsce co godzinę ktoś dowiaduje się, że ma białaczkę, czyli nowotwór krwi. Tę diagnozę słyszą rodzice małych dzieci, młodzież, dorośli. Każdy, bez względu na wiek, może zachorować. Na szczęście każdy może też pomóc. Dla wielu chorych jedyną szansą na życie jest przeszczepienie szpiku lub komórek macierzystych od niespokrewnionego Dawcy. Może nim zostać każdy zdrowy człowiek pomiędzy 18 a 55 rokiem życia, ważący minimum 50 kilogramów.
Rejestracja potencjalnego dawcy polega na przeprowadzeniu wstępnego wywiadu medycznego i pobraniu wymazu z wewnętrznej strony policzka i wypełnieniu formularza rejestracyjnego z podstawowymi danymi osobowymi. Trzeba mieć więc przy sobie dokument z numerem PESEL. Po przebadaniu materiału genetycznego i wprowadzeniu danych do bazy potencjalny dawca otrzymuje potwierdzenie rejestracji oraz kartę dawcy. Kiedy okaże się, że potencjalny dawca posiada takie same cechy tkankowe jak pacjent chorujący na nowotwór krwi, dochodzi wtedy do pobrania komórek i przeszczepienia ich pacjentowi. W 80% przypadków komórki macierzyste pobierane są z krwi obwodowej lub z talerza kości biodrowej (20%), wtedy zabieg wykonywany jest w znieczuleniu ogólnym.
Wszystkim, którzy dotąd przyłączyli się do tej szczytnej akcji, serdecznie dziękujemy!

Diana Sakowicz
Joanna Madoń
Ewa Michałowska
pielęgniarstwo II rok

WKRĘĆ SIĘ W POMAGANIE!

Studenci z Koła Naukowego „Diagnoza” przez dwa miesiące prowadzili akcję „Daj się wkręcić w pomaganie”, która miała na celu zbiórkę nakrętek w budynkach dydaktycznych Państwowej Szkoły Wyższej.

Reportaż o tym przedsięwzięciu ukazał się w tygodniku Wspólnota Bialska w nr 14 (490).

Po podsumowaniu całej zbiórki okazało się, że udało się zebrać 250 kilogramów zakrętek. Wszystko po to, aby pomóc siostrom Monice i Milenie z Rozkopaczewa. Chorują one na Zespół Friedreicha, który jest bardzo rzadką chorobą o podłożu genetycznym. W schorzeniu tym występują: wada serca, skolioza, problemy ze wzrokiem, niedowłady i silne przykurcze mięśniowe, cukrzyca, spowolniona mowa. Nie są znane metody i leki, które umożliwiłyby całkowite wyleczenie tej choroby. Jedyną nadzieją jest eksperymentalna oraz bardzo droga terapia komórkami macierzystymi, która może pomóc w zatrzymaniu objawów i wydłużyć życie.

Wszystkim, którzy przyłączyli się do tej akcji, serdecznie dziękujemy!

Diana Sakowicz
Joanna Madoń
Ewa Michałowska
studentki pielęgniarstwa

JUWENALIA 2018. STUDENCI PSW RZĄDZILI MIASTEM

Słowo „Juwenalia" wywodzi się z łacińskiego *Iuvenalia*, które oznacza „Igrzyska młodzieńców". Współcześnie tym mianem określane jest święto studentów odbywające się corocznie w maju. W wielu miastach akademickich w te dni odbywa się symboliczne przekazanie studentom kluczy do bram miasta przez prezydenta.

Barwny korowód juwenaliowy przeszedł ulicami Białej Podlaskiej

Zabawa rozpoczęła się od godziny 19:00 odebraniem kluczy przez przewodniczącą Samorządu Studenckiego Magdalenę Gmyrek od Prezydenta Miasta Biała Podlaska Dariusza Stefaniuka. Przekazanie kluczy jest umowną formą nadania praw do „rządzenia" miastem przez studentów na czas Juwenaliów. Nie odbyło się ono w prosty sposób, gdyż klucz ukryty był na terenie Placu Wolności, a zadaniem przewodniczącej było odnalezienie go. Zadanie zostało szybko wykonane i już zaledwie po kilku chwilach miasto „należało" do studentów Państwowej Szkoły Wyższej.

Dwudniowe świętowanie Studenci rozpoczęli barwnym korowodem, w którym przeszli ulicami miasta z Placu Wolności na teren Parku Radziwiłłowskiego. Wśród ponad 350 uczestników można było podziwiać różne przebrania, takie jak: Kapitan Ameryka, Indianki, Śnieżynki, Księżniczki, Piraci, zwierzęta i wiele innych. Po dotarciu na miejsce w gotowości były już bary, scena oraz wykonawcy zapewniający atrakcje pierwszego wieczoru. Koncerty 22 maja zrzeszyły ogromną publikę miłośników disco polo oraz rapu. Jako pierwszy na scenie pojawił się Dj Nusz, który wprowadził wszystkich w imprezowy nastrój. Zaraz po nim około godziny 20:00 park został przejęty przez polski zespół hip-hopowy Dwa Sławy, czyli Jarosława Steciuka oraz Radosława Średzińskiego. Ich najpopularniejsze utwory, które wykonali, to „Do ryma", „A może by tak?", „Catering" oraz między innymi „1000 m". Następnie po godzinie 21:00 wystąpił Mr. Sebii, który zaserwował godzinną dawkę rytmów disco polo. Cała widownia śpiewała i tańczyła do przebojów, takich jak: „Nie szukaj mnie", „Czarodziej", „Agatka". Roztańczoną publiczność przejął na kolejną godzinę miejscowy zespół Rewers Band. Zwieńczeniem pierwszego dnia Juwenaliów był koncert jednego z najbardziej znanych polskich raperów, pochodzącego z Warszawy Jacka Granieckiego o pseudonimie artystycznym Tede. Wszyscy zebrani pod sceną razem z artystą rapowali jego największe utwory, tj. „Ostatnia noc", „Drin za drinem" oraz „Martwe ziomki". Podczas koncertu atmosferę oraz rozgrzanych fanów ochłodził kilkuminutowy majowy deszcz.

W środę 23 maja pogoda oraz frekwencja dopisywała równie dobrze jak dnia poprzedniego. Po otrzymaniu ogromnej dawki wtorkowych atrakcji jeszcze większa liczba osób przybyła z niecierpliwością do parku. Jako pierwszy zaprezentował się bialski rapowy zespół Imigrand. O godzinie 20:30 trybuny ponownie szalały z Mr. Sebii, który zrobił disco show. Po tych występach nastąpiła zmiana klimatu, bowiem na scenę weszli raperzy młodego pokolenia Otsochodzi z utworami takimi jak: „Nie, nie", „Szary uśmiech", „Nic nie zmieni". Przed ostatnim koncertem konferansjerzy zorganizowali liczne konkursy z nagrodami ufundowanymi przez sponsorów, bez których wydarzenie to by się nie odbyło.

Chłopaki z Otsochodzi przekazali uczestnikom imprezy ogromną dawkę pozytywnej energii, która z pewnością przydała się na koncercie O.S.T.R. Koncert ten był główną atrakcją Juwenaliów i zgromadził najliczniejszą grupę fanów. Szczęśliwcom udało się złapać płyty rzucane z rąk wokalisty. Po koncercie uczestnicy mogli liczyć na autograf i pamiątkowe zdjęcie z gwiazdą wieczoru – Adamem Ostrowskim.

Oczywiście nie mogło zabraknąć afterparty. Zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia bialskich Juwenaliów PSW, po koncertach uczestnicy mogli bawić się do białego rana w klubie Gramofon, który był głównym współorganizatorem imprezy.

Do sponsorów Studenckiego Święta 2018 roku należeli: Gramofon, Biała24, TV Wschód, Bpclubs.pl, Hotel Skala, Bialskie Centrum Kultury, Gym House, PK Media, Gastrofaza, Numazu Sushi, Cinema 3D.

Patrycja Kaliszewska
Adam Smętek
studenci budownictwa
Zdjęcie – Sergiej Krawczenko
https://www.facebook.com/weddingskphoto/

DZIAŁALNOŚĆ STUDENCKIEGO „ERKA" W MINIONYM ROKU

Studenckie Koło Naukowe „eRka" prężnie działa na naszej uczelni od około trzynastu lat. Niezmiennie od początku jego istnienia pierwszym opiekunem koła jest dr n. med. Anna Ślifirczyk, Kierownik Zakładu Ratownictwa Medycznego w Katedrze Zdrowia, drugim zaś dr n. o zdr. Martyna Krukowska.

Skład Zarządu Studenckiego Koła Naukowego „eRka" w roku akademickim 2017/18 jest następujący: Przewodnicząca – Dominika Siennicka, Zastępca przewodniczącego – Mateusz Wawrzyniuk, Sekretarz/ Skarbnik/ Webmaster – Angelika Jankowska, Kronikarz – Patrycja Jankowska.

W roku akademickim 2017/18 szeregi naszego koła powiększyły się o 20 nowych członków, a łączna liczba studentów zrzeszonych w kole wynosi 45 osób. Wśród członków koła są studenci różnych kierunków, w tym: ratownictwa medycznego, pielęgniarstwa, zdrowia publicznego, fizjoterapii oraz bezpieczeństwa narodowego.

Łącznie na przełomie roku akademickiego 2017/18 z udziałem Studenckiego Koła Naukowego „eRka" odbyło się ok. 30 akcji. Członkowie koła aktywnie promowali kierunki, które studiują – w dużej mierze ratownictwo medyczne, poprzez uczestnictwo w targach edukacyjnych i wyjazdach promocyjnych we współpracy z sekcją promocji.

Niezmiennie od wielu lat SKN „eRka" uczestniczy w Dniach Otwartych PSW i Majówce PSW, przygotowując na obie akcje pokazy działania służb ratunkowych. Nasi „eRkowicze" prowadzili wiele warsztatów z zakresu pierwszej pomocy, pogadanki promujące zdrowy styl życia, prawidłową higienę osobistą oraz profilaktykę chorób, takich jak rak szyjki macicy i rak piersi. Już po raz siódmy dzięki staraniom członków i opiekunów koła odbyła się „Wampiriada", a pod Państwową Szkołę Wyższą im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej stanął krwiobus. Studenci, promując ideę krwiodawstwa, przyczynili się do tego, że 19 osób oddało 450 ml krwi.

Studenci pogłębiali swoją wiedzę, aktywnie uczestnicząc w konferencjach. Jedna z konferencji odbyła się na naszej

Przedstawiciele „eRki" w składzie: Angelika Jankowska, Adrian Olszewski, Mateusz Wawrzyniuk na Targach Promocyjnych w Siemiatyczach

Reprezentanci „eRki" podczas Majówki PSW

Przedstawiciel naszego koła, Marek Zańko, oddający krew podczas akcji „Wampiriada"

KOŁA NAUKOWEGO AKADEMICKIM

Uczelni – była to VI Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych „Koła naukowe – szkołą twórczego działania". Przewodnicząca koła – Dominika Siennicka zaprezentowała na konferencji wystąpienie pt. „Wpływ jodu na organizm człowieka". Druga konferencja miała miejsce w Legnicy dn. 13.04.2018, była to II Ogólnopolska Studencka Konferencja Młodych Medyków. Członkini naszego koła – Anita Zasada zaprezentowała na niej swoją pracę pt. „Oporność bakterii – coraz większy problem".

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego „eRka" razem z opiekunami w roku akademickim 2017/18 zorganizowali dwa wykłady otwarte. Pierwszy z nich – „Optymalne postępowanie z chorym na udar mózgu w fazie przedszpitalnej i wczesnoszpitalnej – SOR" – odbył się dn. 10.10.2017; poprowadzony był przez Pana prof. Jerzego Ładnego. Drugi wykład pt. „Krew to życie. Wszystko co musisz wiedzieć na temat oddawania krwi" miał miejsce 08.05.2018, prelegentem była Pani Mariola Horeglad.

Studenci działający w kole wzbogacają działalność naukową poprzez pisanie artykułów do różnych czasopism. Oto wykaz publikacji członków eRki:

- Dominika Siennicka, Anita Zasada, dr n. med. Anna Ślifirczyk „Jedzenie ma znaczenie", Bialski Przegląd Akademicki, nr 29 – marzec 2018
- Dominika Siennicka, dr n. med. Anna Ślifirczyk, „Automatyczne Defibrylatory Zewnętrzne w PSW w Białej Podlaskiej", Bialski Przegląd Akademicki, nr 28 – grudzień 2017
- Dominika Siennicka, Julia Sacewicz, dr n. med. Anna Ślifirczyk „Uwarunkowania zachowań samobójczych", Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, nr 2-3/99/2017r.

Fundacja DKMS we współpracy ze studentami PSW w Białej Podlaskiej organizowała po raz kolejny akcję rejestracji Dawców Szpiku Kostnego w dniach 5-8.12.2017 oraz 17-20.04.2018. Do pomocy przy rejestracji potencjalnych Dawców dołączyli członkowie SKN „eRka", a ambasadorem Fundacji w Białej Podlaskiej od wielu jest członkini naszego koła – studentka III roku ratownictwa medycznego i socjologii Bożena Mirczewska-Rzemińska.

Dziękujemy serdecznie Władzom Uczelni za zgodę na działania studentów w SKN „eRka", Opiekunom naszego koła, dr n. med. Annie Ślifirczyk oraz dr n. o zdr. Martynie Krukowskiej, za pomoc i wsparcie podczas organizowanych akcji, Sekcji Promocji i Rekrutacji Uczelni za współpracę przy promocji naszych kierunków studiów, a także wszystkim studentom i instytucjom, które zapraszają nas i biorą razem z nami udział w organizowanych akcjach. Dzięki Państwa przychylności i życzliwości każdy student należący do SKN „eRka" może rozwijać swoje pasje.

W imieniu wszystkich członków koła Zarząd SKN „eRka"

Angelika Jankowska
(III rok Pielęgniarstwa,
I rok Ratownictwa Medycznego),
Patrycja Jankowska
(I rok Pielęgniarstwa)
Konsultacja:
dr n. med. Anna Ślifirczyk

Członkowie koła wraz z opiekunem – dr Anną Ślifirczyk podczas Dnia Antoniańskiego przy kościele św. Antoniego w Białej Podlaskiej, podczas którego prowadzony był punkt promocji zdrowia

CUDZE CHWALICIE,

200 LAT DIECEZJI SIEDLECKIEJ

Ponad 100 biskupów, setki księży i tysiące wiernych przyjechało 7 czerwca br. do Janowa Podlaskiego, aby świętować dwusetną rocznicę powstania diecezji siedleckiej. To dobra okazja do przypomnienia kilku ważnych wydarzeń, które wpisały się w historię nie tylko tych ziem, ale i całej Ojczyzny.

Janów stolicą

Papież Pius VII podpisał 30 czerwca 1818 r. w Rzymie bullę, w której czytamy: „(…) nową biskupią stolicę mającą się nazywać podlaską wznosimy i ustanawiamy w kolegiackim kościele pod wezwaniem Najświętszej Trójcy w miasteczku zwanym Janów [dziś Janów Podlaski – przyp. JM], podnosząc tę kolegiatę do godności katedralnej i wymienione miasteczko do godności miasta biskupiego (…)". Nowa diecezja janowska czyli podlaska objęła 117 parafii, które w czasach Rzeczpospolitej Obojga Narodów należały do pięciu diecezji: poznańskiej, krakowskiej, płockiej, chełmskiej i łuckiej (dziś Białoruś), a po rozbiorach znalazły się w diecezji lubelskiej. Najstarsze parafie sięgały korzeniami XII wieku. Pierwszym ordynariuszem został bp Feliks Lewiński. Ponieważ władze carskie nie chciały zwrócić zamku dawnych biskupów łuckich w Janowie, biskup zamieszkał w majątku Zakrze k. Łosic i musiał dojeżdżać do stolicy diecezji. Biskup ustanowił 11 dekanatów (jednostka administracyjna Kościoła katolickiego skupiająca około 10 parafii) w miastach: Janów, Biała, Parczew, Międzyrzec, Łuków, Siedlce, Węgrów, Garwolin, Łaskarzew, Stężyca. Wymienione miejscowości dają wyobrażenie, jakie terytorium objęła nowa diecezja. Bp Lewiński dał się poznać jako opiekun biednych, przyjął nawet urząd prezesa Wojewódzkiego Towarzystwa Dobroczynności. Zmarł 5 kwietnia 1825 roku.
Na mocy dokumentów papieskich, które zmieniały granice terytorialne diecezji w Polsce, w 1925 r. diecezja janowska czyli podlaska, po przeniesieniu stolicy do Siedlec, otrzymała nazwę diecezja siedlecka czyli podlaska, a w 1992 r. nazwę diecezja siedlecka.

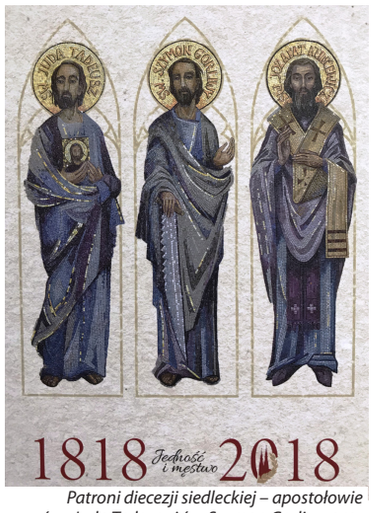
Niezłomni biskupi

Kolejni biskupi podlascy musieli się zmagać z coraz bardziej restrykcyjną wobec Kościoła katolickiego polityką władz carskich. Następca bp. Lewińskiego, bp Jan Marceli de Gutkowo Gutkowski, wcześniej dominikanin, kapelan wojsk napoleońskich, uczestnik wyprawy na Moskwę, naczelny kapelan wojsk polskich Królestwa Kongresowego, doktor honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego, był postacią niezwykle barwną. Protegowany na biskupstwo przez wielkiego księcia Konstantego, wbrew dotychczasowej opinii liberała, stał się gorliwym obrońcą praw Kościoła. Protestował przeciwko licznym zakazom rządowym, w sposób prosty i dosadny, jak przystało na żołnierza, co wprawiało we wściekłość i osłupienie nieprzywykłych do sprzeciwu carskich urzędników. Kiedy w ręce rosyjskiego rządu dostała się tajna korespondencja bp. Gutkowskiego do nuncjusza apostolskiego w Wiedniu, został aresztowany i wywieziony do guberni mohylewskiej. Po długich rokowaniach Stolicy Apostolskiej z rosyjskim rządem biskup zrzekł się urzędu i osiadł we Lwowie. Zmarł 3 października 1863 roku. Jego pogrzeb stał się wielką patriotyczną manifestacją.
Po 17 latach (!) „osierocenia" diecezja podlaska otrzymała nowego biskupa – Beniamina Szymańskiego. Szybko zasłynął jako gorliwy pasterz i odważny patriota. Władze carskie utrudniały życie religijne katolików. Szczególną uwagę rząd skierował na Podlasie jako zaporę prawosławia i ośrodek Kościoła unickiego, który za wszelką cenę chciano zniszczyć.
Bp Szymański powierzył diecezję opiece Matki Bożej i nakazał odprawianie nabożeństwa majowego. Spodziewając się wzrostu prześladowań, dla podniesienia ducha swoich diecezjan sprowadził z Rzymu do katedry janowskiej relikwie św. Wiktora męczennika. Otaczał opieką unitów przez zachęcanie do wzajemnego udziału w nabożeństwach i udzielania posług religijnych. Biskup nie przestrzegał zarządzeń władz carskich. Za jawne poparcie powstania styczniowego i udział w nim wielu podlaskich księży car Aleksander II ukazem z 22 maja 1867 r. skasował diecezję janowską. Nieugiętego biskupa Szymańskiego wywieziono do Łomży i umieszczono w klasztorze kapucynów, gdzie zmarł 15 stycznia 1868 roku. Kasata diecezji nie została zatwierdzona przez Stolicę Apostolską. Papież Leon XIII powierzył opiekę duszpasterską nad diecezją janowską biskupom lubelskim.

Ksiądz generał

Diecezja podlaska była miejscem wielu ważnych wydarzeń powstania styczniowego (1863-1864), a wielu mieszkańców tych ziem na trwałe wpisało się do historii Polski. Podlascy księża zaangażowani w przygotowanie powstania zdecydowali, że duchowni mogą przynależeć do tajnych organizacji powstańczych, będą składali ofiary na potrzeby powstania i przyjmowali przysięgę od żołnierzy. W samym powstaniu uczestniczyło wielu kapłanów, a niemal cały podlaski kler wspierał walczących. Plebanie zamieniły się w punkty medyczne i zaopatrzenia. Najsłynniejszym księdzem-powstańcem był urodzony w Dokudowie k. Białej Podlaskiej ks. Stanisław Brzóska. W czasie powstania otrzymał stopień generała i pełnił funkcję naczelnego kapelana. Przetrwał najdłużej ze swoim oddziałem, bo ponad dwa lata. Zadenuncjowany, został skazany na śmierć i powieszony 23 maja 1865 r. na rynku w Sokołowie Podlaskim na oczach 10 tys. ludzi. Miał zaledwie 33 lata. Represje po powstaniu były okrutne. Około 20 księży wywieziono na Sybir, a ponad 30 uwięziono na miejscu. Władze carskie konfiskowały budynki i ziemię należącą do parafii. Zlikwidowano zakony, a w klasztorze w Leśnej Podlaskiej, po wypędzeniu paulinów, osiedliły się mniszki prawosławne. Nie wolno było nawet stawiać i reperować przydrożnych krzyży (!).
Straszne prześladowania spadły na Podlasiaków, szczególnie katolików obrządku wschodniego, czyli unitów. Najbardziej dramatyczne wydarzenia miały miejsce w 1874 r. w Drelowie i Pratulinie, gdzie wojsko strzelało do wiernych, którzy nie chcieli oddać świątyń na cerkwie prawosławne. W obu miejscowościach zginęło po 13 osób. Carskie represje dotknęły tysięcy wiernych. Zlikwidowano wszystkie unickie parafie i zabroniono jakichkolwiek posług duszpasterskich wobec unitów. Kler obrządku łacińskiego potajemnie śpieszył z pomocą, przez co narażał się na ciężkie kary. Wielu unitów zesłano na Sybir lub osadzono w więzieniach, także w Białej Podlaskiej. Prześladowanie Unii trwało 40 lat, do ukazu tolerancyjnego w 1905 roku. Mając możliwość wyboru, dziesiątki tysięcy katolików obrządku wschodniego zapisało się do parafii łacińskich. Jan Paweł II 6 października 1996 r. beatyfikował 13 męczenników z Pratulina.

SWEGO NIE ZNACIE

Patroni diecezji siedleckiej – apostołowie św. Juda Tadeusz i św. Szymon Gorliwy oraz bp męczennik św. Jozafat Kuncewicz

Podlaski Kolbe

W 1918 r. diecezja podlaska została restytuowana. Bp Henryk Przeździecki, jeden z najwybitniejszych polskich hierarchów okresu międzywojnia, odbudował instytucje diecezjalne, troszczył się o Kościół i Ojczyznę. W związku z inwazją bolszewików na Polskę w 1920 r. wydał apel do kapłanów, aby „bezwzględnie pozostali na swych stanowiskach", a wiernych świeckich wzywał, aby stanęli do zbrojnej obrony Ojczyzny. W 1924 r. bp Przeździecki przeniósł stolicę diecezji do Siedlec.

Druga wojna światowa to czas świadectwa wiary, patriotyzmu i solidarności mieszkańców Podlasia. Pięknym i heroicznym przykładem jest postać ks. Romana Ryczkowskiego, proboszcza parafii Rudno k. Komarówki Podlaskiej. Kiedy 30 maja 1940 r. Niemcy aresztowali i skazali na śmierć grupę ok. 150 parafian, kapłan znalazł się wśród nich. Oficjalnie powodem egzekucji było zaniedbywanie kontrybucji, a rzeczywistą „winą" rozbrojenie przez rudnian w 1918 r. oddziału wycofującego się wojska pruskiego. Gdy skazańcy stali gotowi na śmierć nad wykopaną zbiorową mogiłą, esesmani niespodziewanie oznajmili, że ksiądz jest wolny, bo w 1918 r. nie mieszkał w Rudnie. Wówczas kapłan zaczął prosić, by uwolniono także innych. Esesmani nie chcieli o tym słyszeć, wobec czego ks. Ryczkowski oznajmił, że w „tej tragicznej sytuacji nie może opuścić swoich parafian". Został rozstrzelany jako ostatni. W okresie wojny 11 podlaskich księży zostało zamordowanych w Auschwitz, a 13 w Dachau. Na terenie diecezji podczas okupacji z rąk Niemców zginęło 4 księży, a 74 było represjonowanych.

Podlasiacy zapisali piękną kartę, pomagając uchodźcom wojennym (zwłaszcza z Wielkopolski), dzieciom Zamojszczyzny i ludności żydowskiej. Chociaż za pomoc Żydom groziła Polakom śmierć, wiele osób duchownych i świeckich spieszyło im z pomocą. Szczególnie trzeba tu wspomnieć siostry ze Zgromadzenia Córek Najczystszego Serca Najświętszej Maryi Panny ze Skórca, Sitnika, Janowa Podlaskiego (do dziś to zgromadzenie zakonne pracuje w Białej Podlaskiej) i siostry Opatrzności Bożej z Międzyrzeca Podlaskiego, które ocaliły wiele żydowskich dzieci. Instytut Yad Vashem w Jerozolimie odznaczył medalem *Sprawiedliwy wśród Narodów Świata* blisko 250 mieszkańców naszej diecezji. Niestety, ponad 150 diecezjan oddało życie, niosąc pomoc żydowskim sąsiadom.

Bohaterska młodzież

Odwagi siedleckich diecezjan w wyznawaniu wiary wymagały także czasy współczesne. Na przełomie 1983 i 1984 r. świat zachodni obiegła wiadomość o bohaterskiej młodzieży z Miętnego k. Garwolina. Kiedy w tamtejszym Zespole Szkół Rolniczych dyrekcja nakazała zdjąć krzyże z sal lekcyjnych, zdecydowanie zaprotestowali uczniowie, wsparci przez rodziców, księży i część nauczycieli. Konflikt trwał od jesieni 1983 r. do wiosny roku następnego. W protest mocno zaangażował się biskup siedlecki Jan Mazur, który w intencji rozwiązania konfliktu podjął post o chlebie i wodzie. W pamiętniku jednej z uczennic, pod datą 7 marca 1984 r., czytamy: „Uczniowie proklamują strajk okupacyjny. Zbierają pieniądze na żywność, gdyż personel stołówki na polecenie dyrektora odmawia im nawet chleba. Uczniowie wydelegowani do sklepu po żywność i do internatu po koce zastają po powrocie zamknięte drzwi do szkoły, a okna strzeżone przez personel. Wszystkim jednak udaje się dołączyć do strajkujących kolegów ryzykowną drogą przez dach i innymi pomysłowymi sposobami. Strajkujący (było ich wtedy ok. 400) wystawili warty, zorganizowali punkt żywnościowy i miejsce do spania na macie zapaśniczej ułożonej w auli. Po odśpiewaniu Apelu Jasnogórskiego, ok. godz. 21.30, przyszedł do uczniów prokurator, grożąc sankcjami karnymi za okupację budynku szkolnego. Następnie dyrektor odczytał zarządzenie wojewody siedleckiego o zawieszeniu zajęć aż do odwołania. Uczniowie odśpiewali «Rotę» i przewidując wkroczenie ZOMO [uzbrojone oddziały milicji – przyp. JM] na teren szkoły, opuścili ją, udając się do kościoła w Garwolinie". Determinacja uczniów sprawiła, że po 4 miesiącach protestu krzyże powróciły do szkoły w Miętnem. Jednak wielu uczniów musiało kontynuować naukę w innych szkołach, a kilku nauczycieli zostało dyscyplinarnie zwolnionych z pracy.

El Greco

W historii diecezji siedleckiej miały także miejsce wydarzenia dramatyczne, które na szczęście znalazły bardzo pozytywny finał. Do takich należy między innymi odnalezienie obrazu *Ekstaza św. Franciszka* autorstwa słynnego El Greco. Zniszczony, pociemniały i przedziurawiony obraz zwrócił uwagę pracownic Polskiej Akademii Nauk, które w 1964 r. robiły inwentaryzację zabytków w parafii Kosów Lacki (do 1992 r. w diecezji siedleckiej). Po długich analizach odkrywczynie przypisały autorstwo obrazu Domenikosowi Theotocopoulosowi (1541-1614), greckiemu malarzowi, który tworzył na hiszpańskich dworach pod pseudonimem El Greco. Środowisko historyków sztuki nie podzielało tej opinii. Rewelacje młodych badaczek traktowano z przymrużeniem oka. Dopiero w 1974 r. autorki odkrycia mogły odetchnąć z ulgą. Obraz został poddany konserwacji, a odsłonięta sygnatura nie pozostawiała złudzeń, że wyszedł on spod pędzla genialnego artysty. Nie jest znana historia obrazu. Według jednej z najbardziej ekscytujących hipotez obraz przywiózł do Polski żołnierz wojsk napoleońskich, które wcześniej walczyły w Hiszpanii. Jeszcze bardziej dramatyczne są losy obrazu po jego identyfikacji. Ponieważ należy on do pięciu najcenniejszych obrazów w polskich zbiorach, był przez wiele lat ukrywany. Obawiano się, że władze PRL pod pretekstem umieszczenia obrazu w państwowym muzeum dokonają jego konfiskaty. Od 2004 r. *Ekstazę św. Franciszka* można podziwiać w Muzeum Diecezjalnym w Siedlcach.

Teraz my

Historia ma to do siebie, że powstaje na bieżąco, spontanicznie, każdego dnia. Dzisiaj my tworzymy historię, także historię tej diecezji. Ciekawe, co będą pisać o nas za 100 czy 200 lat?

Opracował ks. Jacek Mucha, duszpasterz akademicki

Źródła:
M. Lipińska, *Do Siedlec, do El Greco*, „Echo katolickie" nr 22/2018.
ks. Z. Sobolewski, *Imię Twoje wysławiamy. Dzieje diecezji siedleckiej (1818-2018)*, Siedlce 2017.
Dzieje diecezji, www.diecezja.siedlce.pl.

„MAJOWA” NA GRABARCE

W dniach 11-13 maja br. odbyła się XXXIX Ogólnopolska Paschalna Pielgrzymka Młodzieży na Świętą Górę Grabarkę. To kulminacyjny punkt rocznego kalendarium Bractwa Młodzieży Prawosławnej w Polsce od prawie 40 lat. Od tego właśnie wydarzenia rozpoczęła się historia istnienia organizacji, która dziś zrzesza kilka tysięcy młodych prawosławnych ludzi z całej Polski, a także pozwala na międzynarodową integrację i utrzymywanie licznych kontaktów z młodzieżą prawosławną na całym świecie. Zapraszam do lektury krótkiego felietonu poświęconego roli „Majowej” w życiu młodzieży.

Kiedy poproszono mnie o napisanie tego artykułu, bardzo się ucieszyłam. Doszłam do wniosku, że to świetna okazja, aby podzielić się swoimi doświadczeniami i refleksją, jaką rolę odegrała „Majowa” w moim życiu. Jednak siadając nad pustą kartką, poczułam pustkę również w głowie. W jaki sposób w kilku zdaniach opisać cały ogrom przeżyć, emocji i zdobytej wiedzy? Otóż postaram się to zrobić jak najprościej, tak by każdy z Was, Drodzy Czytelnicy, mógł przeżyć tę podróż przez wspomnienia razem ze mną.

Kiedy byłam mała, Mama często opowiadała mi historię o tym, jak wraz z przyjaciółmi wsiadała w pociąg, by przemierzyć całą Polskę i móc wziąć udział „Majowej”. Z Legnicy na Św. Górę Grabarkę jechało się cały dzień. Początkowo nie mogłam zrozumieć, jak to możliwe, że chciało im się wyruszać w taką trasę tylko po to, żeby spędzić trzy dni w oderwanym od rzeczywistości klasztorze. I to jeszcze bez telefonu, Internetu i klimatyzacji w pociągu. Z upływem lat, słuchając kolejnych opowieści o podróżach, nowych ludziach i czasie spędzonym na Górze Krzyży, zamarzyłam, aby zrobić to samo. Niestety byłam jeszcze za mała. Później, gdy osiągnęłam odpowiedni wiek, przyszedł czas buntu. Stwierdziłam, że to będzie strata czasu. Niemożliwe jest przecież, żeby podobało mi się miejsce, które podobało się mojej Mamie! Nie mogłyśmy się wtedy dogadać nawet w kwestii tego, jaką bluzkę mam założyć, a co dopiero mówić o formie spędzania wolnego czasu. Jednak klamka zapadła. Mama wsadziła mnie do pociągu w piątek po południu i powiedziała, że do niedzieli nie chce mnie widzieć w domu. Cóż było robić… pojechałam; z doświadczenia wiedziałam, że w tej kwestii lepiej z Mamą nie zadzierać.

Gdy dojechałam na Grabarkę, czułam się bardzo zagubiona – dookoła tyle ludzi, wszyscy starsi na oko o kilka lat. Poczucie samotności i izolacji szybko jednak minęło. Już w piątek wieczorem nie wyobrażałam sobie, żebym miała nie przyjechać za rok. Podczas stawiania pielgrzymkowego krzyża przeszedł mnie dziwny dreszcz. Poczułam się tak, jakbym od zawsze chciała być właśnie tu, z tymi ludźmi, w tym miejscu, a kiedy później, siedząc wspólnie przy ognisku, śpiewaliśmy ludowe pieśni, byłam pewna, że przeniosłam się do świata wysłuchanych w dzieciństwie matczynych opowieści. Pamiętam, że ogrom wrażeń tamtego wieczoru skłonił mnie do refleksji nad fenomenem „Majowej” jako łącznika pokoleń, wspólnego mianownika dla dziadków, rodziców i dzieci. Płaszczyzny rozmów i odnajdywania porozumienia, które, jak powszechnie wiadomo, między pokoleniami ciężko osiągnąć.

Sobotni poranek przyniósł kolejne niesamowite przeżycia. Po Boskiej Liturgii, która w tym miejscu odczuwalna jest inaczej, bardziej mistycznie i z większym skupieniem, wszyscy udaliśmy się na polowe śniadanie. Ponad 300 osób rozłożyło na polu namiotowym koce, rozmawiając i ciesząc się możliwością przebywania razem.

Najbardziej wyczekiwanym i popularnym punktem jest co roku panel pn. „100 pytań do…”. To czas, kiedy młodzież może anonimowo zadać nurtujące pytania duchownym i hierarchom naszej Cerkwi. Pamiętam, że byłam bardzo zaskoczona pytaniami, które się pojawiały. Poczynając od tych najprostszych, np. gdzie szukać dobrego męża, przez te, dotyczące roli młodzieży w świecie, odnalezienia się w Cerkwi, aż po trudne, wymagające teologicznej wiedzy. Odpowiedzi, które padały, były krótkie i rzeczowe, ale skłaniały do dalszej refleksji. Myślę, że tamtego dnia wyszłam z dolinki namiotowej dużo bogatsza o nowe przemyślenia i wiedzę. Tak jest co roku. Choć mogłoby się wydawać, że przez 40 lat pula pytań powinna się wyczerpać, za każdym razem pojawiają się nowe, odkrywcze i wymagające pilnej odpowiedzi.

„100 pytań do…” to nie jedyny moment, kiedy można zdobyć przydatną wiedzę. Zaraz potem odbywają się warsztaty, takie jak nauka śpiewu cerkiewnego, pisania ikon, robienia czotek (prawosławny odpowiednik różańca), czy też roli lidera wśród młodzieży. Najaktywniejsi sportowo mają możliwość wzięcia udziału w meczu. To jedyny moment w roku, kiedy młodzież może rywalizować z opiekunami duchowymi. Towarzyszy temu nieopisana radość.

Po fizycznym trudzie można odpocząć, siedząc na trawie, opierając o drzewo i wsłuchując się w ciekawe wykłady i dyskusje w ramach grup tematycznych. To czas, aby poznać historię prawosławnej społeczności w Polsce, zrozumieć Pismo Święte, dowiedzieć się, jak ważna jest modlitwa. Tematy tych spotkań są tak zróżnicowane, że nie sposób wymienić wszystkie. Każdy z nich przyczynia się jednak do lepszego poznania swojej wiary i zrozumienia zachodzących w świecie procesów.

Sobotni dzień kończy się wspólną modlitwą, najpierw podczas Całonocnego Czuwania, następnie panichidy – krótkiego nabożeństwa za zmarłych i Akatystu do patrona młodzieży, św. Męczennika młodzieńca Gabriela. To czas na wyciszenie i przygotowanie do najważniejszego Sakramentu Eucharystii. Liturgia rozpoczyna się o północy, gdy cisza panująca w położonym z dala od miejskiego zgiełku monasterze pozwala usłyszeć szum drzew. Śpiew tekstów liturgicznych niesie się po całej Górze, napełniając zadumą i modlitwą. Liturgia to najważniejszy moment każdego spotkania młodzieży, tym bardziej wyjątkowy, że można przeżywać go wspólnie z przyjaciółmi.

„Majowa” to najbardziej wyczekiwany moment w roku. Od tego wydarzenia rozpoczęła się historia Bractwa Młodzieży Prawosławnej – organizacji zrzeszającej młodzież z całej Polski od prawie 40 lat. Myślę, że kiedy w 1980 roku pierwsi majowi pielgrzymi znaleźli się na Grabarce, nie zdawali sobie sprawy z tego, że ich inicjatywa przetrwa i przyczyni się do budowania tożsamości młodych prawosławnych ludzi, do nawiązywania przyjaźni, odnajdywania miłości na całe życie, a nade wszystko do zbliżenia młodzieży do Boga i Cerkwi.

Aleksandra Honczar
(Bractwo Młodzieży Prawosławnej)
Zdjęcia: Marcin Surynowicz

NAJPIĘKNIEJSI

Wybory Miss i Mistera PSW – właśnie to wydarzenie jest traktowane jako jedno z najważniejszych studenckich imprez w uczelni. Studentki i studenci Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej walczyli o tytuły najpiękniejszych.

W tym roku Gala Finałowa Miss i Mistera PSW 2018 odbyła się 18 kwietnia w Hali Sportowej Państwowej Szkoły Wyższej, a poprowadzili ją Michał Trantau oraz Radosław Płandowski. Było to wydarzenie na wielką skalę, nie tylko ze względu na miejsce wydarzenia (wybory po raz pierwszy odbyły się na hali sportowej), ale również ze względu na nowość, jaką były wybory nie tylko najpiękniejszej studentki, ale i najprzystojniejszego studenta naszej Uczelni.

Przygotowania do Gali Finałowej Miss i Mistera PSW 2018 trwały blisko 3 miesiące, podczas których główny organizator, czyli Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego PSW, robił wszystko, by gala była w pełni profesjonalna i poprowadzona na jak najwyższym poziomie. Kandydaci na Miss i Mistera PSW 2018 brali udział w zajęciach choreograficznych, wizytach w salonach fryzjerskich i studiach urody oraz profesjonalnych sesjach zdjęciowych. Nie zabrakło również wielu spotkań integracyjnych oraz spotkań z władzami Uczelni.

Studentki i studenci zaprezentowali się na scenie przed bialską publicznością, która zgromadziła się w bardzo licznym składzie, zajmując blisko 500 miejsc. Kandydatki występowały w 4 wyjściach, pierwszy w strojach casualowych (codziennych), następnie biznesowych, sportowych oraz wieczorowych. Kandydaci na Mistera zaprezentowali się w ubrani w stylu casualowym, plażowym oraz wieczorowym. Sponsorem kreacji była firma Outlet „I przy Okazji".

Podczas gali nie zabrakło wielu przerywników artystycznych, na scenie wystąpili:

- Zuzia Janik – uczestniczka The Voice Kids,
- Bartosz Peszuk – uczestnik The Voice Kids oraz Finalista Ogólnopolskiego Festiwalu Fundacji Anny Dymnej,
- Karolina Duda-Prokocka – instruktorka Djembel Dance,
- Zespół TENTATIVE.

W jury, pod kierownictwem Rektora Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, prof. zw. dr. hab. Józefa Bergiera, zasiedli: prorektor – dr. inż. Agnieszka Smarzewska, Przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego – Magdalena Gmyrek, Dyrektor Gabinetu Rektora – mgr Jowita Grochowiec, Miss PSW 2017 – Izabela Turuta oraz przedstawiciele sponsorów wydarzenia, czyli Hubert Ozimek – Klub Gramofon oraz Iwona Żuk i Elżbieta Edyta – Salon Fryzjerski Zwierciadło.

W konkursie wystartowało 13 studentek oraz 9 studentów.

Kandydatki do tytułu Miss PSW 2018:

1. Alicja Łuciuk – pielęgniarstwo II rok,
2. Anastazja Kaczor – pielęgniarstwo I rok,
3. Dominika Michalec – ratownictwo medyczne I rok,
4. Ewelina Olesiejuk – ekonomia I rok mgr,
5. Inna Szeremeta – pielęgniarstwo I rok,
6. Karolina Lipska – socjologia I rok,
7. Małgorzata Grzywaczewska – ekonomia I rok mgr,
8. Marvel Moyo – nursing in English I rok,
9. Nastassia Krasouskaya – turystyka i rekreacja I rok,

W PSW

10. Paulina Wereszyńska – fizjoterapia II rok,
11. Weronika Gwiazdowska – pedagogika II rok,
12. Yuliia Vynnyk – pielęgniarstwo II rok,
13. Esra Eser – filologia angielska III rok.

Kandydaci do tytułu Mistera PSW 2018:

1. Grzegorz Golec – fizjoterapia II rok mgr,
2. Maciej Paszko – fizjoterapia II rok,
3. Mateusz Wysokiński – turystyka i rekreacja I rok mgr,
4. Mateusz Kalicki – turystyka i rekreacja international I rok,
5. Mateusz Wiaderny – fizjoterapia I rok,
6. Mateusz Kowalik – ratownictwo medyczne II rok,
7. Robert Sekulski – pielęgniarstwo I rok,
8. Michał Zajdel – socjologia I rok,
9. Aleksandr Hadzhiyski – turystyka i rekreacja I rok.

W konkursie MISS PSW 2018 przyznano następujące tytuły:

- MISS PSW 2018 – **MAŁGORZATA GRZYWACZEWSKA,**
- I WICEMISS PSW 2018 – **ALICJA ŁUCIUK,**
- II WICEMISS PSW 2018 – **EWELINA OLESIEJUK**,
- MISS INTERNATIONAL PSW 2018 – **MARVEL MOYO,**
- MISS PUBLICZNOŚCI PSW 20418 – **PAULINA WERESZCZYŃSKA,**
- MISS PIĘKNYCH WŁOSÓW PSW 2018 – **INNA SZEREMETA.**

W konkursie MISTER PSW 2018 przyznano następujące tytuły:

- MISTER PSW 2018 – **MICHAŁ ZAJDEL**,
- I WICEMISTER PSW 2018 – **ALEKSANDR HADZHIYSKI**,
- II WICEMISTER PSW 2018 – **MATEUSZ WIADERNY,**
- MISTER PUBLICZNOŚCI PSW 2018 – **MATEUSZ KOWALIK.**

Ostatnim punktem wieńczącym Galę Finałową MISS PSW 2018 było oficjalne afterparty w Klubie Muzycznym Gramofon, gdzie uczestnicy konkursu, organizatorzy, sponsorzy oraz goście wraz ze studentami bawili się do białego rana. Miss i Mister PSW będą teraz reprezentować uczelnię w ogólnopolskich wyborach.

Damian Szymański
student bezpieczeństwa narodowego mgr

DODATEK STUDENCKI

Lato to czas wakacji, urlopów i wymarzonego odpoczynku. W trakcie oczekiwań na ten upragniony wolny czas często wyobrażamy sobie, jak to wspaniale będzie spędzać go na samych przyjemnościach. Nareszcie będzie można porządnie się wyspać, spędzić czas w gronie znajomymi czy też na czytaniu książek. Czasami jednak przemyka myśl, że może należałoby w tym czasie nadrobić jakieś zaległe prace – ale nie przywiązujemy do tego zbyt dużej uwagi. Tych, którzy szukają mobilizacji do działania, zapraszam do lektury artykułu „Gdzie szukać inspiracji?", a na dokładkę serwujemy artykuł dotyczący bezpieczeństwa w sieci, czyli „Jak się nie dać hakerowi?" Przyjemnej lektury :)

Beata Samek

10 porad bezpieczeństwa

JAK NIE DAĆ SIĘ HAKEROWI

W związku z powstaniem nowego koła naukowego „Pineapple", zajmującego się bezpieczeństwem informatycznym, przygotowałem kilka krótkich porad dotyczących bezpieczeństwa w sieci. Przedstawiony zestaw czynności powinien podnieść ogólne bezpieczeństwo twojego prywatnego komputera, telefonu czy tabletu. Stosując się do zaleceń, w znacznym stopniu utrudnisz hakerom czy cyberprzestępcom kradzież twoich danych, jak i zmniejszysz prawdopodobieństwo włamania się do serwisów internetowych, na których jesteś zarejestrowana/ny.

1. Regularne aktualizowanie oprogramowania

Często zdarza się, że ataki hakerów na nasze urządzenia odbywają się przy pomocy oprogramowania, z którego korzystamy. Ze względu na ciągłe odnajdywanie luk bezpieczeństwa programiści tworzą uaktualnienia zwiększające bezpieczeństwo użytkowników. Najlepszą metodą eliminacji zagrożeń tego typu jest regularna aktualizacja oprogramowania.

Zabezpiecza przed: złośliwym PDF-em, złośliwą stroną internetową

Przydatne oprogramowanie: Secunia Personal Software Inspector

2. Używanie VPN do łączenia się z publiczną siecią Wi-Fi

VPN (ang. *Virtual Private Network*) pozwala na ukrycie przed innymi użytkownikami wszystkiego, co robimy. W ten sposób możemy bezpiecznie sprawdzać pocztę czy stan konta. Bez korzystania z VPN odradza się używania publicznych sieci Wi-Fi, ze względu na łatwą możliwość podsłuchu, kradzież danych logowania lub numeru karty kredytowej.

Zabezpiecza przed: atakami typu MitM (ang. *Men in the Middle*),

Przydatne oprogramowanie: przeglądarka Orfox (android), Przeglądarka TOR (pc), NordVPN

3. Stosowanie unikatowych haseł

Stosowanie takich samych haseł do wielu serwisów jest dużym błędem popełnianym przez większość z nas. Często bywa tak, że atakujący zdobywa dostęp do twojego zapomnianego już konta na serwisie X, co może umożliwić zalogowanie się przez cyberprzestępcę na maila, korzystając z tych samych danych. Mając dostęp do maila ofiary, włamanie na konto bankowe czy wysłanie niechcianej wiadomości byłoby już tylko kwestią czasu.

Zabezpiecza przed: atakiem słownikowym, metodą Markova

Przydatne oprogramowanie: https://haveibeenpwned.com/ (bezpieczny serwis z bazą danych zhakowanych mali, warto sprawdzić, czy twój mail nie został zhakowany!), https://haveibeenpwned.com/Passwords (ten sam serwis, ale sprawdzający wykorzystane hasła do ataku, jeżeli twoje hasło się pojawi, zmień je jak najszybciej)

4. Korzystanie z antywirusa

Antywirus chroni przed znanymi wirusami, dzięki czemu zachowujemy bezpieczeństwo w czasie rzeczywistym. Aktualizacja oprogramowania antywirusowego jest niezbędna również ze względu na dodawanie nowych definicji zagrożeń, co zwiększa naszą ochronę. Oprócz tego system ma zapewnioną cią-

głość działania, chroniąc komputer przed wirusami mogącymi uszkodzić dysk twardy bądź płytę główną. Mowa tu o minimalizowaniu ryzyka zmniejszenia żywotności naszego sprzętu. Dlatego ważne jest korzystanie z antywirusów oraz bieżących aktualizacji.

Zabezpiecza przed: wirusami, keyloggerami, robakami, końmi trojańskimi

Przydatne oprogramowanie: adwcleaner, malwarebytes, kaspersky, EMET

5. Korzystanie z zapory sieciowej (ang. *firewall* – ściana ogniowa)

Firewall jest zaporą chroniącą nasze urządzenia przed nieautoryzowanymi połączeniami z zewnątrz i wewnątrz sieci. Odpowiednia jej konfiguracja zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa poprzez blokowanie niechcianych programów czy stworzenie dodatkowego uwierzytelniania.

Zabezpiecza przed: atakami Dos/DDoS, pingfloodem, metodą *smurf atack*

Przydatne oprogramowanie: firewalle wbudowane w urządzenia i antywirusy

6. Pełne szyfrowanie dysku twardego

Szyfrowanie dysku jest zdecydowanie jedną z bardziej zaawansowanych rzeczy spośród wymienionych w tym poradniku. Technika ta polega na zaszyfrowaniu każdego bajtu danych, korzystając z różnych metod. Najczęściej spotykane wartości to 64, 128, 256, 512 bitów, co oznacza, że np. w przypadku metody 512-bitowej dane będą zaszyfrowane na bardzo wiele różnych sposobów. Chroni to przed nieuprawnionym dostępem do poufnych danych na skutek kradzieży lub ingerencji złośliwego oprogramowania w działanie naszego sprzętu.

Zabezpiecza przed: kradzieżą danych z dysku twardego

Przydatne oprogramowanie: VeraCrypt (windows/linux), FileValut (wbudowany w MAC)

7. Skanowanie urządzeń z wejściem USB (pendrive)

Warto pamiętać, aby zawsze po podłączeniu urządzeń typu pendrive przeskanować je przy pomocy specjalistycznego oprogramowania. Nigdy nie wiadomo, czy nie był wcześniej podłączony do zainfekowanego komputera i czy nie przeniesie wirusa na nasz sprzęt. Warto również wspomnieć, że tyczy się to nie tylko pamięci przenośnych, ale też np. myszy komputerowej, w której mogło zostać wcześniej wgrane złośliwe oprogramowanie do pamięci flash. Dlatego jeżeli kupujemy nowy sprzęt – to tylko ze sprawdzonych sklepów elektronicznych.

Zabezpiecza przed: wirusami, keyloggerami, robakami, końmi trojańskimi

Przydatne oprogramowanie: Flash Disinfector, antywirus (np. kasperky, ESET)

8. Unikanie instalacji nielegalnego oprogramowania

Unikanie instalacji nielegalnego oprogramowania dotyczy zarówno komputerów, tabletów, jak i telefonów. Instalacja programów z nieznanych źródeł może przyczynić się do zainfekowania naszych urządzeń poprzez wgranie wirusa z pobranych plików. Dlatego zalecane jest pobieranie aplikacji na telefon tylko ze sprawdzonych sklepów typu Google Play. W przypadku komputerów należy unikać torrentów i innych podejrzanych stron.

Zabezpiecza przed: wirusami, keyloggerami, robakami, końmi trojańskimi

Przydatne oprogramowanie: brak

9. Zwiększenie bezpieczeństwa naszych przeglądarek

Aktualnie czterema najbardziej polecanymi przeglądarkami są GoogleChrome, Mozilla Firefox, Opera oraz White Hat Aviator (odpowiednik GoogleChrome wyłącznie na MAC). Przeglądarka GoogleChrome ma wbudowany sandbox, który minimalizuje skutki ataków cyberprzestępców, ale warto również wspomnieć o jej wadzie, czyli pobieraniu pewnych statystyk, które można ograniczyć do danego stopnia w ustawieniach. Należy również wyłączyć wtyczkę Java w przeglądarce oraz włączyć funkcję click_2_play (dzięki czemu żaden program nie uruchomi się sam z siebie). Sytuacja wygląda podobnie w przypadku Mozilli oraz Opery. W zakładce zabezpieczenia (Opera) oraz ustawieniach bezpieczeństwa (Mozilla), można włączyć ochronę przed śledzeniem w Internecie czy włączyć ostrzeżenie przed wejściem na stronę o instalacji oprogramowania bez naszej zgody. Ponadto przeglądarka Opera ma wbudowany VPN pozwalający ukryć nasze IP, zwiększając tym samym naszą anonimowość.

Zabezpiecza przed: podsłuchiwaniem ruchu internetowego, wgrywaniem złośliwego kodu JS

Przydatne wtyczki: HTTPS Evrywhere, NoScript, adblockPlus, Ghostery, Dissconect

10. Chronienie swojej prywatności

Warto zastanowić się nad tym, co każdy z nas udostępnia w Internecie, ponieważ „jeśli coś raz trafi do Internetu, zostanie tam na zawsze". Mowa tu o wszelkiego rodzaju zdjęciach, wiadomościach czy mailach do zaufanych osób. Zawsze należy traktować tego typu dane jako publiczne, gdyż mogą one zostać udostępnione w każdym momencie, nawet przez zwykłe zbiegi okoliczności lub pomyłki w systemie.

Zabezpiecza przed: kompromitacją, wyciekiem poufnych danych

Mateusz Czerewko

student informatyki

GDZIE SZUKAĆ INSPIRACJI?

Obezwładniające lenistwo często towarzyszy nam sezonowo. Najczęściej brak ochoty do robienia czegokolwiek pojawia się w momencie, gdy pogoda za oknem nie sprzyja długim spacerom w ciepłym słońcu. Brak inspiracji i ochoty na codzienne czynności pojawia się także w skrajnej sytuacji – gdy są wakacje, urlop, długi weekend i mamy zbyt wiele wolnego czasu. Gdzie w takiej sytuacji szukać inspiracji? Czy dobra książka ponownie przyjdzie nam z pomocą? A może warto zajrzeć do Internetu, aby przejrzeć inspirujące zdjęcia, wideo czy też słowa wartościowych osób? Warto połączyć kilka bodźców, aby napełnić swoje myśli czymś ciekawym, zainspirować się, przełamać rutynę, uwolnić się z zagrożenia czyhającej za rogiem nudy.

Przede wszystkim pomocny będzie Instagram. Można się tutaj zainspirować, nie tylko jeśli chodzi o fotografię, ale również o przyrządzanie pysznych oraz ładnie wyglądających posiłków, jak również gdy interesujemy się sportem, nauką języków obcych czy dekorowaniem wnętrz. Instagram to dobre miejsce dla pasjonatów określonej dyscypliny i czynności, ale nie tylko. Często, oglądając zdjęcia innych osób, możemy zapragnąć zacząć uczyć się nowych rzeczy, wypełniać swój wolny czas czynnościami, których nigdy nie robiliśmy.

Jeśli już jesteśmy przy portalach społecznościowych, Facebook wbrew pozorom nie jest jedynie narzędziem do śledzenia życia naszych znajomych i idoli, ale również miejscem, w którym możemy wiele się nauczyć. Warto dodać do obserwowanych osoby, które publikują na co dzień interesujące posty z przesłaniem, opowiadają o codziennych sprawach w mądry, refleksyjny, a zatem inspirujący sposób. Warto obserwować profil dr Iliany Ramirez, Mateusza Grzesiaka czy też Kamili Rowińskiej.

Tradycyjnie warto zajrzeć również do książek. Do wyboru mamy klasyczną literaturę motywującą, która powstawała wskutek warsztatu i doświadczeń coachów, psychologów, mówców, na przykład Briana Tracy, który napisał między innymi „Potęgę pewności siebie". Możemy zatem spojrzeć na swoje życie i działania nieco bardziej refleksyjnie, a także przekonać się o słuszności wykonywanych działań i nawiązanych relacji. Jeśli zaś mocną cechą naszego charakteru jest wrażliwość, warto wczytać się w dzieła Reginy Brett, która inspiruje jak nikt inny. Jest to mój osobisty autorytet, modelowy przykład osoby, która mimo ciężkich życiowych doświadczeń potrafi dostrzegać piękno w otaczającej ją rzeczywistości. W mojej domowej biblioteczce znajdują się wszystkie książki napisane przez autorkę, w tym najnowsza książka pt. „Kochaj". Jest to cudowny przewodnik po tym, jak pokochać nie tylko siebie, ale również swoje życie i ludzi wokół. Już same tytuły rozdziałów napędzają nas do działania, zmieniają kierunek naszych myśli, uwrażliwiają nas i sprawiają, że chcemy dowiedzieć się więcej, doświadczyć czegoś pięknego dzięki lekturze i zapomnieć o nudzie.

Inspirację można znaleźć tak naprawdę wszędzie. Czasem jedna rozmowa, a nawet jedno zdanie ze strony innych osób (niekoniecznie autorytetów ze świata coachingu czy psychologii) może obudzić w naszej głowie ciekawy pomysł lub chociażby bodziec do działania, zajmującego sposobu na spędzenie wolnego czasu. Warto też rozejrzeć się na zewnątrz, poszukać przyjemności w byciu w kontakcie z przyrodą. To dobry klimat na oddanie się czytaniu mądrych lub mniej mądrych książek.

Karolina Gomoła

studentka ekonomii mgr

KOŁA NAUKOWE – SZKOŁĄ TWÓRCZEGO DZIAŁANIA

1 kwietnia 2018 roku w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej miała miejsce szósta już Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych nt. „Koła Naukowe – szkołą twórczego działania".

Organizatorami tej cyklicznej konferencji byli: dr Ewelina Niźnikowska – przewodnicząca, dr Joanna Baj-Korpak, dr inż. Iwona Mystkowska, dr Ewa Stępień, mgr Mariusz Pyra. Głównym celem obrad było stworzenie interdyscyplinarnego forum do prezentacji osiągnięć naukowych oraz wymiany poglądów przez studentów należących do uczelnianych kół naukowych. Zgłoszenia nadesłało piętnaście studenckich kół naukowych, w tym sześć kół funkcjonujących w PSW w Białej Podlaskiej: Koło Naukowe DIAGNOZA, Koło Naukowe eRka, Studenckie Koło Naukowe Progress, Studenckie Koło Naukowe Zakładu Kierunku Rolnictwo, Koło Naukowe Klub Pedagoga, Koło Naukowe PINEAPPLE – Bezpieczeństwo Informatyczne, Koło Naukowe PLANTA MEDICA (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie), Koło Naukowe Upowszechniania Kultury Innowacyjności (Politechnika Rzeszowska), Koło Studentów Socjologii (Katolicki Uniwersytet Lubelski), Studenckie Koło Naukowe PODRÓŻNIKÓW (Uniwersytet Rzeszowski), Studenckie Koło Naukowe Hodowców Zwierząt (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach), Studenckie Koło Naukowe Technologów Żywności FERMENT (Uniwersytet Rzeszowski), Studenckie Koło Naukowe Produkcji i Bezpieczeństwa Żywności (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie).

Uroczystego otwarcia konferencji dokonała Prorektor Państwowej Szkoły Wyższej w Białej Podlaskiej – dr inż. Agnieszka Smarzewska. Swoją obecnością otwarcie konferencji uświetniła również Prodziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych PSW w Białej Podlaskiej – dr Agnieszka Siedlecka. W obradach uczestniczyli opiekunowie naukowi, nauczyciele akademiccy i liczni studenci naszej uczelni. Tegoroczną konferencję poprowadzili studenci kierunku fizjoterapia – Justyna Brzeźnicka (II rok, studia I stopnia) i Grzegorz Golec (II rok, studia II stopnia).

Zaprezentowano dwadzieścia dwa referaty. Tematyka wystąpień dotyczyła zarówno nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, jak i obszaru nauk ekonomicznych, technicznych i społecznych, a także w dużej mierze zagadnień rolniczych.

Po zakończeniu obrad Komisja Konkursowa w składzie: prof. nadzw. dr hab. Danuta Guzal-Dec, dr Iwona Gładysz, doc. dr Jarosław Żbikowski, mgr Ewa Tokarewicz oraz mgr inż. Maciej Hawryluk po burzliwej naradzie wyłoniła trzech zwycięzców w konkursie na najlepsze wystąpienie.

- **Piotr Witkowski, Aleksandra Porowska, Sebastian Antos** – PORÓWNAWCZE BADANIA CHROMATOGRAFICZNE MĘSKICH I ŻEŃSKICH PĄKÓW KWIATOWYCH LESZCZYNY – *CORYLUS AVELLANA L* (Koło Naukowe PLANTA MEDICA, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Krośnie, opiekun naukowy – dr inż. Anna Pietrasz, dr Henryk Różański),

- **Iwona Maciejczak** – PRAWO DO ABORCJI W OPINII STUDENTÓW (Koło Naukowe eRka, Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej, opiekun naukowy – dr Anna Ślifirczyk),

- **Paweł Hanus** – WPŁYW OBRÓBKI TERMICZNEJ *SOUS VIDE* NA JAKOŚĆ POTRAW (Studenckie Koło Naukowe Technologów Żywności FERMENT, Uniwersytet Rzeszowski, opiekun naukowy – dr Maciej Kluz).

Ponadto wyróżniono dwie prace:

- **Sebastiana Kowieskiego –** FUNKCJONOWANIE W SPOŁECZEŃSTWIE I OCENA JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB PO PRZESZCZEPIE – STUDIUM PRZYPADKU (Koło Studentów Socjologii, Katolicki Uniwersytet Lubelski, opiekun naukowy – dr Tomasz Peciakowski),

- **Karoliny Kupisz, Izabeli Panasiuk –** POZIOM WIEDZY NAUCZYCIELI NA TEMAT PIERWSZEJ POMOCY (Koło Naukowe KLUB PEDAGOGA, Państwowa Szkoła Wyższa w Białej Podlaskiej, opiekun naukowy – dr Sebastian Sobczuk, dr Ewa Pawłowicz-Sosnowska).

Zwycięzcy konkursu z rąk prof. nadzw. dr hab. Danuty Guzal-Dec otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz upominki. Każdy autor wygłoszonego referatu odebrał certyfikat potwierdzający uczestnictwo w konferencji.

Oficjalnego podsumowania i zakończenia obrad dokonała dr Joanna Baj-Korpak.

Wszystkim prelegentom, opiekunom studenckich kół naukowych oraz przybyłym słuchaczom w imieniu organizatorów konferencji DZIĘKUJEMY. Do zobaczenia na kolejnych obradach!

Justyna Brzeźnicka
Grzegorz Golec
studenci fizjoterapii

ERASMUS+ W LIVERPOOLU

W dniach 07.05-11.05.2018 dr Izabela Dąbrowska, prodziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, uczestniczyła w wyjeździe szkoleniowym na Uniwersytecie im. Johna Moore'a w Liverpoolu. Pobyt na brytyjskiej uczelni możliwy był dzięki programowi Erasmus+ Staff Mobility For Training, który w roku akademickim 2017/18 pozwolił aż 21 pracownikom PSW na wzięcie udziału w wizytach dydaktycznych i szkoleniowych.

Pobyt w Wielkiej Brytanii związany był przede wszystkim z wizytą na uniwersytecie Liverpool John Moore University. Sam uniwersytet jest jedną z kilku uczelni i instytucji naukowych funkcjonujących w tym mieście poza University of Liverpool, Liverpool Hope University czy City of Liverpool College. Ma też ciekawą historię, gdyż mieści się w budynkach przekazanych na cele edukacyjne przez filantropa Sir Johna Moore'a. W 1823 r. powołał on do życia szkołę artystyczną (The Liverpool Mechanics' School of Arts), która z czasem przemieniła się w politechnikę. W roku 1922 na mocy aktu parlamentarnego politechnika w Liverpoolu została przemianowana na Liverpool John Moore University. Obecnie jest to jedna z większych uczelni w Wielkiej Brytanii, gdyż przyjmując corocznie ponad 20 tys. studentów, plasuje się na 35 miejscu w rankingu największych uczelni brytyjskich. Uczelnia prowadzi studia I i II stopnia na kilku wydziałach, w tym na Wydziale Sztuki i Studiów Społecznych; Wydziale Edukacji, Zdrowia i Komunikacji; Wydziale Nauk Ścisłych; Wydziale Inżynierii i Technologii czy Szkole Biznesu. Angażuje się też w wiele działań na rzecz rozwoju nauki, organizując kursy szkoleniowe, konferencje czy seminaria. Ponadto, jest członkiem Związku Uczelni Brytyjskich (University Alliance), który od 2007 roku pracuje na rzecz innowacyjnego rozwoju brytyjskich regionów oraz innych stowarzyszeń. Współpracuje także z ponad 130 uczelniami z całego świata.

Program pobytu dr Izabeli Dąbrowskiej obejmował spotkania z wykładowcami Wydziału Edukacji. Pozwolił zapoznać się ze specyfiką poszczególnych szkół tego Wydziału, ich funkcjonowaniem, wdrażaniem praktycznych rozwiązań edukacyjnych oraz planami na przyszłość. Wyróżnikiem uczelni jest umiejętność popularyzowania własnych osiągnięć i programów poprzez zawieranie umów partnerskich, które na zasadach współpracy, w tym leasingu, wprowadzają rozwiązania brytyjskie w kraju i poza jego granicami. Dzięki prywatnym kontaktom udało się pani dziekan spotkać także z dydaktykami Szkoły Sztuki i Komunikacji na głównym Uniwersytecie w Liverpool (Univeristy of Liverpool), gdzie mogła przedyskutować interesujące ją nowe trendy w dziedzinie dyskursu tekstu. Nieodzownym elementem wzbogacającym każdy wyjazd w ramach programu Erasmus jest także poznanie kultury, historii czy geografii kraju docelowego, choćby w ograniczonym zakresie. Także w tym przypadku udało się połączyć zalety wyjazdu naukowo-szkoleniowego z możliwością zasmakowania kultury lokalnej, wzbogacenia wiedzy o świecie i przyjemnego spędzenia czasu.

Na uwagę zasługuje samo miasto Liverpool, położone na zachodnim wybrzeżu Wielkiej Brytanii w estuarium rzeki Meresy, tuż przy Morzu Irlandzkim. Dziś pełni ważną funkcję, gdyż jest drugim po Londynie ośrodkiem portowym, przemysłowym (rozwinięty jest tu przede wszystkim przemysł samochodowy, paliwowy i elektroniczny), kulturowym i naukowym. To także ważny węzeł komunikacyjny oferujący krajowe i międzynarodowe połączenia kolejowe, drogowe i lotnicze. To robotnicze miasto potrafi zauroczyć, przede wszystkim monumentalną architekturą z klasycznymi zabytkami, modernistycznymi biurowcami i eleganckimi centrami handlowymi. Obecnie Liverpool liczy niecałe pół miliona mieszkańców, choć w latach swojej największej prosperity jego populacja sięgała ponad 800 tys. mieszkańców.

W przeszłości Liverpool „słynął" z handlu ludźmi, i to ta niezbyt chlubna działalność doprowadziła do największego rozwoju miasta, która przemieniła pochodzącą z przełomu XII i XIII wieku osadę w ważny ośrodek na mapie świata. Liverpool łączył bowiem kontynent afrykański i amerykański z Europą w swoisty trójkąt wymiany handlowej. Handlowano niewolnikami, ale też rumem, cukrem, bawełną i tytoniem. Innym czynnikiem, który przyczynił się do rozwoju Liverpoolu, była migracja ludności. Będąc portem i ważnym ośrodkiem przemysłowym, miasto przyciągało Szkotów, Irlandczyków czy Skandynawów.

Obecnie Liverpool znany jest przede wszystkim z muzyki i występów Beatlesów oraz liczących się na wyspach i w Europie klubów piłkarskich, tj. F.C. Liverpool i F.C. Everton. Zwiedzając miasto, warto też zobaczyć Katedrę Chrystusa w stylu neogotyckim, ratusz w stylu gruzińskim czy China Town. Nie można też ominąć Doków Alberta wpisanych na listę UNESCO, muzeum The Beatles Story czy galerii sztuki Tate Liverpool. Warto też zajrzeć do planetarium czy zwiedzić słynny stadion Ansfeld. Ogólnie miasto zaskakuje kontrastami poszczególnych dzielnic, gdzie nowoczesność sąsiaduje z dawną, monumentalną, XIX-wieczną architekturą, zieleń z kamienną pustynią, a bogactwo ze skromnością czy wręcz biedą.

Reasumując, myślę, że warto korzystać z możliwości, jakie daje program Erasmus+. Pobyt na uczelni za granicą umożliwia realizację własnych planów naukowych, daje możliwość sprawdzenia się w sytuacji pewnego wyzwania, ale pozwala też poznać nowych ludzi i ich kulturę.

dr Izabela Dąbrowska

Liverpool zaskakuje kontrastami poszczególnych dzielnic, gdzie nowoczesność sąsiaduje z dawną, monumentalną, XIX-wieczną architekturą, zieleń z kamienną pustynią, a bogactwo ze skromnością czy wręcz biedą.

Państwowa Szkoła Wyższa

im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

AKADEMICKIE CENTRUM EDUKACJI USTAWICZNEJ

REKRUTACJA DO 31 SIERPNIA!

STUDIA PODYPLOMOWE

Wydział Nauk Ekonomicznych i Technicznych

- Odnawialne źródła energii - **NOWOŚĆ!**
- Prawno-administracyjne aspekty pracy urzędnika z elementami informatyki - **NOWOŚĆ!**
- Polsko-szwajcarskie studia menedżerskie - zarządzanie w XXI wieku - **NOWOŚĆ!**
- Ochrona Danych Osobowych - **NOWOŚĆ!**
- Finanse publiczne i administracja
- Rachunkowość i audyt finansowy
- Zarządzanie zasobami ludzkimi
- Obsługa celna spedycyjna i transportowa
- Agent celny
- Technologia informacyjna i informatyka w szkole
- Rolnictwo ekologiczne i projektowanie terenów zielonych

Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych

- Oligofrenopedagogika - edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - **NOWOŚĆ!**
- Terapia pedagogiczna z podstawami metod integracji sensorycznej
- Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym
- Podyplomowe studia kwalifikacji pedagogicznych
- Dydaktyka szkolna z elementami neurodydaktyki
- Asystent rodziny
- Kształcenie nauczycieli języka angielskiego
- Język angielski w biznesie, obsłudze transgranicznej i lotniczej
- Język rosyjski w biznesie, obsłudze transgranicznej i lotniczej
- Koder medyczny
- Bezpieczeństwo i higiena pracy

Akademickie Centrum Edukacji Ustawicznej

+48 83 344 99 53 podyplomowe@pswbp.pl www.pswbp.pl